
Móra Nyúz

III. évfolyam 1. (11.) szám A Móra Ferenc Kollégium lapja 2001. október 4.

"Mégférnek egymás mellett..."

Szerkesztői szó

"Nem lehet baj, nagyon együtt van a Pista!" - dörögte Szántó Öcsi bácsi az RTL Klub mikrofonjába, ám néhány másodperc múlva a magyar sportlegenda, a nemzet "Kokó-Kobra" Pistája már a padlón hevert, mert ellenfele, az argentin Chacón nem hallotta meg Öcsi bácsi szavait, s benyomott egy hatalmas maflást a Kobrának. Majd még egyet, s újra egyet. "Fontosabb az egészség, dobja már be valaki a törölközőt!" - recsegte Öcsi bácsi, s Kokó a harmadik ütés után már végleg a padlón maradt, feladva ezzel a küzdelmet. "Nem lehet semmi baj, most tényleg nagyon együtt vagyunk!" - gondolta George W. Bush amerikai elnök szeptember 11-e reggelén, majd néhány perc múlva megtudta, hogy egy terroristák által eltérített repülőgép csapódott a World Trade Centerbe, majd nemsokára még egy, végül a harmadik a Pentagon épületébe húzott bele. Az USA is kapott tehát három megrendítő erejű ütést, de persze nem dobta be a törölközőt. George W. Napóleon bármelyik pillanatban megindíthatja rettenthetetlen robotrepülőgépeit "Terrorisztán" és nagyon gonosz vezére, Oszama bin Laden ellen. (Akit valójában Uszama ibn Ladennek hívnak. "Hogy akarnak ezek valakit megölni, ha még a nevét sem tudják pontosan?" - elmélkedett egyik tanárom. Na de mindegy, ez legyen az amik baja...)

Csak bízni lehet abban, hogy a józan ész ezúttal végre győzedelmeskedni fog az indulatok felett, s nem követel újabb ártatlan áldozatokat egy értelmetlen háború. De nem ártana most már valóban megoldásokat keresni a problémákra, például az irtózatossá váló gazdagság és az elképzelhetetlen nyomor ellentétére. Semmiképp sem szabad azonban a problémát csak egy látószögéből nézni, csak az önös érdekeket szem előtt tartani. A 21. század már az a kor, amikor a regionális konfliktusok egy szempillantás alatt képesek világméretű ellentétekké kiszélesedni. Az USA-nak is látnia kellett, hogy senki sem sebezhetetlen, a nagyhatalmaknak pedig meg kell próbálniuk végre igazságos megoldást találni a közelkeleti konfliktusokra. Az idő sürget, "az arabok már a spájzban vannak." S hogy a kérdés nem egyszerű, azt látni fogjátok az e téma kapcsán született írásokból is. További nagyobb témáink: a diákhitel, a nyáron az indulatokat alaposan felkorbácsoló Márton Áron-ügy, valamint a szegedi sportlétesítmények felújítása körüli hercehurca. Természetesen megtalálhatjátok a lapban az állandó rovatokat is, a rejtvény helyes megfejtői között pedig ezúttal nyereményeket is ki tudunk sorsolni. Ja, és 3. életévünkbe léptünk, ami egy kollégiumi újság esetében nagy dolognak számít...

Pintér Lajos

Tartalomjegyzék:

Szerkesztői szó	2	A rendszerváltásról Bencsik-módra	17
Nagy kihívás a Trinibád	3	Kovács László "egycsöves ösztűzben"	18
Most vagy Soha!	3	Svéd Griffek a légierőnél	18
Egy kelta utód: Ficere	4	Kollégiumi versek	20
Gólyatábor 2001	6	Titkok kertje	21
Nyári örömök a kollegiumban	7	Szeged e la cultura italiana	22
Újra nyelvtanfolyamok!!!	7	Kaláka	23
Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy..	8	Láthatatlan magyar filmek	23
Néhány szó egy emberi nulláról	8	Koncert, színház, satöbbi	24
Szabadidős tevékenységek a kollégiumban	8	Móra-mese	25
Prométheusz Társaság	9	Te dadogsz?	26
"A" konferencia	10	Ufni, vagy nem ufni?	26
Emberi jogok a harmadik évezred elején	10	A sportról általában	27
Márton Áron, de milyen áron?	10	Félmunka	28
Márton innen, Tiszán túl	10	Álom,ébredés, szétázott nápolyi	29
Levél New Yorkból	12	Erasmus	31
Bombák és rock and roll	12	Ingyenes oktatás	31
Hiteles hitel?	13	Tanulság nélkül	32
	14	"Néz balra"	32
	14	Rejtvény	33
	16		

"Nagy kihívás a Trinidad"

- beszélgetés Hegyi Ádámmal, a harmadik emelet seniorával -

Építész is lehetett volna, hiszen építőipari szakközépiskolát végzett, ő mégis a bölcsészkarot választotta. Hogy miért? Mert volt egy jó történelem tanára, akinek csüngött a szavain. Ennyit az indíttatásról. Ma Hegyi Ádám részt vesz az ELTE Phd-képzésében, de továbbra is Szeged a szíve csücske: tanít és szorgoskodik a Móra Könyvtárban is. És persze még egy csomó mindennel teljes erőbedobással foglalkozik. Olvassátok hát, mit mesél magáról seniorunk, aki szereti a sósokát.

- 1995-ben kezdtem a JATE-n - mondja -, akkor még egyszakos törisként. A kollégiumba is bekerültem ezután hamarosan. A következő évben felvettem a könyvtár-informatikus szakot, később aztán elvégeztem az Európa Politika speciális képzést is. Most az ELTE-n Phd-zom, a kutatási területem a

református partikulákhoz kötődik. Na, itt elkerekedtek a szemeim, Ádám pedig mesélni kezdte, mik is ezek tulajdonképpen. A tömör összefoglalása az, hogy a 16-17. századi könyvtári kultúrát tanulmányozza: a jelenlegi állományban megnézi a tulajdonjegyzéseket, és ebből tud következtetni arra, hogy akkoriban milyen műveket ismertek az emberek. Amikor arról kérdezem, mit tanít a könyvtár szakosoknak a Szegedi Egyetemen, megint meglepetés ér. Kiderül ugyanis, hogy Az integrált könyvtári rendszerek és a Bevezetés a számítástechnikába című kurzusokon kívül a német tanszéken is oktat. - Ezzel kapcsolatban nagy megtiszteltetés ért - teszi hozzá -, mert a németesek közül nyolcvan jelentkeztek az órára. A hallgatók egyébként szimpatikusak és érdeklődők.

Bem

Ádámról lehet tudni, hogy a kollégiumi könyvtárban is tevékenykedik, négy könyvtáros társával épp a napokban leltároznak. Vajon azt is tudjátok, hogy nagy kedvence az éneklés? Hát, tudhatjátok éppen, mert a kollégiumi kóruossal megnyerték a két évvel ezelőtti KI MIT TUD?-ot. Akkor spirituálét és bordalt énekeltek. Ádám legnagyobb vágya azonban egy német földrajzi fűga eléneklése.

- A Trinidadról van szó, amely tulajdonképpen egy öt perces több szólamú mondóka. Nagyon nehéz tartani a ritmust, ezért jelent nagy kihívást. Hallgatni is szeretem a zenét, leginkább az operák és a szimfonikus művek

állnak hozzám a legközelebb. És nagyon tetszik egy-egy modern feldolgozás is, a Se villa, se borbély például lenyűgözött.

Ádám ugyan már nem diák, mégis kollégista. Azt mondja, optimális megoldás, muszáj kompromisszumot kötnie a pénztárcájával. Szereti a közösséget, valamint a Móra történelmi estjeit és könyvbemutatóit. Távlatos tervei között a tanítás is szerepel

Szegeden.

- De ha nem sikerül, az se nagy baj - vélekedik -, a modern világban is megállom a helyem, remélem. Például jelenleg egy üzleti folyóiratba is publikálok. A rigolyáiról is megkérdeztem, de azt mondta, csak ahhoz ragaszkodik, hogy az e-mailjeit rendszeresen megnézhesse. Viszont az is kiderült, hogy szeret főzni: a rakott krumplija, a tejbegríze és a májgombóclevese - az ő elmondása szerint - nagyon finom. Könyvtárosunk, aki Hrabalt, Ecót és Jókait olvas szívesen, a Petőfi-összest is a kezébe veszi néha. Bár egy héten két napot az ELTE-n tölt, a fővárosi utcaképert nem rajong. Tetszik neki, hogy jó ott is a közösség és jóval nagyobb a tanszék, de továbbra is Szegedhez ragaszkodik. És persze a Mórahoz. Ha sikerül, marad is itt még legalább két évig.

Most vagy Soha!

Szinte mindannyian bámultuk a tv képernyőjét, mikor a kereskedelmi csatornák elindították a külföldön már népszerű kvízzjátékokat. Miközben a játékosokért izgultunk, leteszteltük saját tudásunkat is. Persze az is megesett, hogy többen ültünk a tv előtt egymással is vetélkedve. Valahol mindenkiben benne él a kíváncsiság, hogy próbára tegye magát egy ilyen

játékban. De vajon ki az, aki meg is teszi? A kollégiumban van egy diák, Holler Attila (**II. éves joghallgató**), aki jelentkezett a Most vagy Soha! című kvízműsorba. Szobatársai is meglepődtek rajta, mikor véletlenül megemlítette nekik, hogy ő is játszik. Valójában az...

internet oldalait böngészte, mikor rátalált a Most vagy Soha! weboldalára. Regisztráltatta magát és elkezdett játszani, s néhány játék után igen jó eredményt ért el.

Meg sem fordult a fejében, hogy esetleg behívják próbajátékra, hiszen oda csak kevesen jutnak be. De behívták, júniusban. Attila pedig különösebb gondolkodás nélkül el is ment, ahol kb. 80-an próbálkoztak, s ebből 30-40 fő került be a műsorba. Attila ezt az akadályt is vette. Most már következhetett az éles játék. Most vagy Soha! A játékot egy júniusi hétfőgőn vették fel, mikor megállás nélkül dolgozott Jakubcsék és a stáb. Ilyenkor - ahogy Attila mesélte - rendszerint 4-5 adást vesznek fel egyszerre, tehát

nincs megállás. Minden játékosnak vinnie kell váltóruhát, hogyha esetleg két egymást követő adásban játszana, érzékeltetni tudják az eltelt időt. Miután Attilának sikerült a próbajáték, már biztos volt, hogy képernyőre kerül. Az induló alapösszeg a játékos kéthavi közüzemi számlája, amit ha veszít, akkor is kifizetnek. Attila választott témaköre az olimpia volt, hiszen mint mesélte, mindig szemmel követi az olimpiai játékokat, sőt utána is olvas a korábbi olimpiáknak. A játék simán indult számára. S hogy Jakubcsék Gabriella, a műsorvezető mennyire tud segíteni a játékosoknak, terelgetni őket, az kérdéses maradt. Attila a következő témaköröket kapta: szórakozás, irodalom, élővilág, zene, s végül földrajz. Ez volt a hatodik témaköre, s immár 600 ezer forint

volt a nyerhető összeg. A kérdés pedig, hogy hol található a Magyar Földrajzi Múzeum. Erre sajnos nem tudta a választ. De ez csak egy játék. Attila tudta hogy

ha előtte valaki 15 milliót nyer, az utána következő játékosnak már igen kicsi az esélye egy nagyobb összeg megnyerésére. Így neki 150 ezer jutott. Azt viszont tudnunk kell, hogy a nyeremény 40 %-át levonják adóba. Tehát a bankszámlára utalt összeg már nem is olyan hatalmas, s csak a televízióban levetített adás után fizetik ki a nyert összeget. Ami az idegességet illeti, igen, Attila is ideges volt, mikor az előtte lévő játékosnak a kérdéseire tudta a választ, de a saját kérdéseinél már gondban volt. Mennyire irányítottak vajon a játék

kérdései, s mekkora szerencse kell ahhoz, hogy valaki olyan kérdéseket kapjon, amire tud is válaszolni? Hiszen a próbajáték és az előzetes beszámoló alapján már ismerik a játékos képességeit és azokat a témaköröket, amelyekben jártas. Attila nyert, még ha nem is akkora összeget, amekkorát várt, és egy élménnyel gazdagabb lett, bár ő ezt még nem így gondolja. Az adás október 5-én kerül levetítésre a tv2 műsorán, remélem, addig az újság is megjelenik!

O.V.

Egy kelta utód: Ficere

Somogyi Ferenc, akit Szeged-szerte csak Ficereként ismernek, a Kelták Utódai nevű munkacsoport lelke. A közelmúltban szerencséje volt Írországra tölteni egy esztendő. A csoportról és a tanulmányútról kérdeztem, s ő készségesen válaszolt.

- Hogyan állt össze ez a társaság, és mi a működési területe?

- Hat éve érintett meg Írország az alapján, amit ismerősöktől hallottam, főleg turisztikai szempontból. Később aztán létre akartam hozni egy kutatócsoportot. Volt néhány emberke rajtam kívül, aki szintén hasonló témában - skótok, bretonok - gondolkodott. 1999 januárjától működünk, akkor a JATE öntevékeny csoportjaként lettünk bejegyezve. A tevékenységünk egyrészt szervezés: 2000 tavaszán megszerveztünk egy előadás-sorozatot, ahol az ELTE ír speciális képzésének vezetője, Takács Ferenc tanár úr többször

is vendégünk volt, valamint a szintén ott tanító Kovács Gábor, aki a Bran együttesnek is tagja, s neki köszönhetően egyszer egy komplex program keretében előadásnak és Bran-koncertnek is helyt adhattunk itt, a Móra Koliban. Kutatásokat is végzünk, melyeket a szegedi Belvedere történész-folyóirat szokott közölni. A csoport tagjai Bán Ferenc, Szalai Anikó, Hornyák Péter (Viking) a Mórából, valamint biztosan sokan emlékeznek még Papp Laci (Pete) és Bíró Teó barátaimra, akik bár már kiköltöztek, lélekben még kollégisták. Az állandó mag mellett a többiek jönnek-mennek, vannak, akik egy idő után rájönnek, hogy mással szeretnének foglalkozni.

- Mivel foglalkoztál Írországra?

- Tulajdonképpen régi álmom vált valóra, hogy eljutottam az ír szigetre: Észak-Írországra és a délen lévő Ír Köztársaságra. Dublinban négy hónapon át

dolgoztam, mégpedig fogyatékos emberek ápolásával foglalkoztam, valamint egy...

hatalmas üvegházban virágtermesztéssel. Utána beiratkoztam a UCD-re, Írország legnagyobb egyetemére angol kurzusra, leendő szakdolgozatomhoz is gyűjtöttem anyagot könyvtárban, majd egy öthetes utazás keretében beutaztam a szigetet. Az eltelt egy év meglehetősen tanulságos volt. Volt egy fölépített kis álomváram, ehhez képest értek csalódások. Például az, hogy Dublin egy normál kozmopolita város, olyan, mint London, csak sokkal kisebb. Az itt élőknek egy nagy része igencsak szeret hazudni, s ez már az útikönyvekben is megjelent. Az ír nyelvet annak ellenére, hogy kötelező tanulni, a lakosságnak csak mintegy 15%-a beszéli, főleg a dél-nyugati részen élők. A hagyományos ír kultúrát nemigen ápolják. Dublinban található a Temple Bar nevű, turistáknak berendezkedett szórakoztatónegyed, ahol ír jellegű kocsmazenét játszanak, azt is angol nyelven. Rendkívüli a drágaság. Az Ír Köztársaság ugyan 1973 óta tagja az EU-nak, de úthálózatát tekintve nagyjából Romániával van egy szinten. Észak-Írország sokkal rendezettebb, szervezettebb, ez valószínűleg abból fakad, hogy az Egyesült Királysághoz tartozik. Azért a pozitívumokról is szólnom kell, többek között az ír vidéken élő emberekről, akik ugyanolyan barátságosak, mint a magyarok. Fontos eredménynek tartom azt is, hogy sikerült a szegedi Hallgatói Külügyi Bizottság és egy ír állásügynökség között kapcsolatot létesíteni, melynek eredményeképpen azok a hallgatók, akik ezután Írországban kívánnak tanulni, dolgozni, segítséget kaphatnak.

- Mit tapasztaltál a katolikus-protestáns ellentéttel kapcsolatban? Egyetértesz-e azokkal, akik azt mondják, bölcsőbb a szembenállók függetlenségükre és unionistákra elkülöníteni?

- Szerintem is helyesebb ezt a felosztást alkalmazni. Ugyanakkor tény, hogy Írország katolikus vallású Szent Patrik óta, s háromszor igázták le őket, mégpedig VIII. Henrik, Oliver Cromwell és Orániai Vilmos idején, s az is, hogy Északon a katolikusok általában a legselejtebb munkákat végezték. Jómagam is részt vettem az Orange Parade-en, az évente megrendezésre kerülő protestáns felvonuláson, amely jó hangulatban telt el, s itt sok protestánsnal

beszélgettem. Katolikusokkal is sikerült megismerkednem, és még ők sem mondták, hogy el akarnak szakadni, mert tudják, hogy Írország sokkal szegényebb. Az IRA-val kapcsolatban azt tudom

elmondani, hogy ez ma már egy gerillahadsereg. Az Ír Szabad Állam megszületésekor felosztatták, a feltámadása a '30-as évekre tehető, köszönhetően az amerikai írek hathatós anyagi támogatásának. Mégis hülyeség Belfastot a terror fővárosának nevezni, mivel máshol is vannak áldozatok, csak azokról a média hallgat. Belfastban egyébként rendkívül sok falfestmény van: a protestáns negyedekben a militarista, erőfitogtató témák a meghatározóak, a katolikusok lakta területeken ennél jóval humanitáriusabbak a rajzok.

- A magyar sajtóban gyakran hazánk elé példaként állítják Írországot, mondván, ők az EU-csatlakozás ellenére szilárdan megőrizték nemzeti identitásukat, kultúrájukat, s nem olvadtak bele a globalizációs masszába.

- Sajnos én mást tapasztaltam. Szerintem az, aki ilyeneket ír, az még nem járt Írországban.

- Hogyan vélekedsz arról, hogy ma Magyarországon divat ír kultúrával foglalkozni? Sokan, például a Crystal együttes, játszanak ír jellegű zenét, vagy legalábbis használnak fel ír zenére jellemző elemeket.

- Sajnos a magyar emberek nem igazán ismerik saját kultúrájukat, mivel szinte mindenki leépítette az azzal való kapcsolatot, és ha találnak valamit, ami érdekes, arra természetesen fogékonyak.

- Mi a véleményed a kelta-magyar rokonságot hirdető ős-, illetve nyelvtörténeti felfogásokról?

- Néhány éve rengeteg cikket olvastam, melyek a 19. század közepén a Pesti Hírlapban jelentek meg, s az írek és magyarok összehasonlítását taglalták. Vannak teóriák a rokonságra, Egon Lajos például egyenesen kelta-szittyia őshazáról beszél. Végülis lehet közünk egymáshoz, hiszen mindannyian kicsit Keletről jöttünk, s az írek a Cseh-medencét teszik őshazájuknak. A nyelvben is sok hasonlóság van, például az é és az ú hang már az ősi keltában is megvolt.

- Olykor azt olvasni, hogy az írek rendkívüli módon csodálták, csodálják Magyarországot, főleg 1848, 1956 függetlenségi törekvései miatt.

- Ki kell ábrándítsalak. Az írek szinte semmit nem tudnak Magyarországról. A nagy többség azt hitte, hogy még kommunista ország vagyunk. Az azért igaz, hogy Puskást mindenhol ismerték.

Ficere egy szerencsés fickó, mert éveken át dédelgetett álma valóra vált, bár igaz, hogy olykor azt is meg kellett tapasztalnia, mily fájdalmas a valóság. Aki a

részletekre is kíváncsi, annak nem sokat kell várni, hisz azokat egy közeljövőben sorra kerülő, diaképekkel, hangfelvételekkel illusztrált Kelták Utódai-rendezvényen megláthatja-, hallhatja.

Parti Tamás

A Kelták Utódai
szervezésében előadásorozat indul
Élet a smaragd szigeten
címmel.

Az első előadás témája:
Belfast és a 2001. évi Orange Parade

Időpont: 2001. október 9. (kedd) este 8 óra

Gólyatábor 2001

A Kollégiumok Központi Szabályzata alapján a kollégiumi lakók 25%-a elsős hallgató kell hogy legyen. Ennek megfelelően idén szeptemberben is 1/4 részben megújult a Móra, ami 97 gólyát jelent. Hagyományosan szerdán indultak a programok; rögtön a beköltözés sem volt problémamentes, de lassan rendeződött a szobabeosztás, mindenki megtalálta a maga helyét. Este bemutatkozott a kollégium vezetősége, majd felsőévesek segítettek eligazodni az egyetemista életben. Elmagyarázták, milyen órákat érdemes felvenni, és hogy mi is az a kurzuslap egyáltalán.

Csütörtökön borongós reggelre ébredtünk, amely kétségessé tette a városnéző sétát. Ennek ellenére sokakat (úgy 30-40 embert) érdekelt a program. Három

kollégista vezette az elsősöket Szeged olyan fontosabb helyeire, amelyeket az egyetemistának érdemes ismernie: egyetem, könyvtár, mozi, kocsmá. Nem maradhatott el a szokásos orvosi vizsgálat; dr. Csutak Zsolt késve érkezett, de annál szakszerűbb kórképeket készített. Este két csapatnyi ember gyűlt össze activityzni a nagyteremben. Ez tipikusan az a játék, ami mindig bejön, főleg kis rumos tea kortyolgatása mellett. Pénteken délelőtt a legtöbben beiratkozni voltak, délután a kispályán 20-22 vállalkozó egyén

élvezte a sorverseny örömeit. A kidobó sokakban kedves gyermekkori emlékeket idézett fel, és közben egy sörösüveg is darabjaira hullott. Este nyolctól a Hajnal zenélt, lelkesek voltak, de a program keveseket vonzott - sajnós. Szombaton kora délután a városban, este benn a kollégiumban rendeztünk újabb vetélkedőket. Ezúttal is a végére alakult ki az igazi hangulat, sokan a Breki által prezentált bulin vezették le az elmúlt napok fáradalmait. (Szerintünk jó volt...)

De hogy érezték magukat ők személyesen? Csernai Dorottya (német-francia) szerint jól összerázódott a társaság, csak kevesen vettek részt a programokon. (Volt, aki eleve csak

beköltözni jött, de sokan valamilyen családi program miatt mentek haza a hétvégére.) Tólos Lívია (német) jónak találta a szervezést, de sajnálja, hogy néhány program elmaradt az időjárás miatt. Albu Erzsébet (matematika-informatika) nagyon jól érezte magát. Sokféle lehetőség volt az időt hasznosan eltölteni (szellemi és sportvetélkedők egyaránt), ráadásul folyamatosan el tudták foglalni magukat, nem unatkoztak. Mindeközben felsőbbéveseket is megismertek.

Kajcsa Szilárd és Lutz Gábor

Nyári örömök a kollégiumban

Ez a nyár sem hozott Szegednek - s így a kollégiumnak sem - turista dömpinget. Pedig mindkét részről volt piár-igyekezet mindenféle reklámhordozón. A júliusi nyári hasznosítást (gazdálkodási zsargon) megdobta egy felvételi előkészítő- és egy tekintélyes sporttábor, egy kanadai kórus és nem utolsósorban a felvételizők apróhada. Augusztusban néhány vidám diákcsoporton, kisköltségvetésű szakszervezeti beutalt családon, egy-két kedves nászutas páron, egy nagyobb létszámú kollégista találkozón kívül csak alig-alig nyitották ránk az ajtót. De azért volt néhány illusztris vendégünk is, pl. hetekig egy bolgár utcai zenész fiú, akiről még a Délmagyarország is közölt egy hangulatos, Kárász utcán készített címlapfotót. Summa summarum megközelítőleg 2 millió (nettó) Ft-ot kerestünk össze a nyáron, mely összegnek már nagyrészt a nyakára is hágtunk. Ezen a nyáron is igyekeztünk felújítási munkálatokba bonyolódni, sajnos korántsem olyan mértékben, amennyire azt szívünk s az igények diktálták volna. Huszonöt szobát kifestettünk, tíz szobában újramázoltattuk a szekrényajtókat, s természetesen megtörtént a mellékhelyiségek un. tisztasági festése. A kiválasztás esztétikai alapon történt: a legmocskosabb falakkal rendelkező szobák és a legjobban tönkretett szekrényajtók kaptak új festéket.

Vettünk 30 db új heverőt, itt a cseréket tapasztalati tényekre alapoztuk: Kovács Attila a

rosszabbaknak ítélt heverőkre rávetette magát, forgolódott kicsit, aztán bediktálta, hogy alkalmas vagy teljesen alkalmatlan a használatra. Két emelet szobái kaptak új függönyt (selyem) és új falvédőt (bársony). Mindez nem ironia. A legnagyobb erejű nyárvégi, kissé ősze hajló beruházás a kazánok cseréje, mely már évek óta várat magára. Itt most bevallhatjuk, hogy a szakemberek előrejelzései alapján minden télen rettegtünk a régi kazánok végső lerobbanásától, nem sokon múltott... Az új szerkezetek annyira korszerűek, hogy a fűtők szerint ezt még a fűtésszabályozók tanfolyamán sem oktatják. Reméljük, hogy nem ez lesz az újabb bajok forrása. A funkciójukhoz képest talán túlságosan is kicsinek tűnő elegáns, fehér készülékek bekapcsolása után öt perccel már meleg lesz az adott emeleten. A működtetés szintenként sőt az újonnan a radiátorokra felszerelt forgatható szerkezetek által szobánként is szabályozható. Reményeink és az energetikusok ígéretei szerint a fűtési szezon kezdetéig (legkésőbb okt. 15.) installálásuk befejeződik. Nem beszélünk részletesen a "kisebb" tételekről: pl. 100 db új pléd, új, nagyméretű fregolik és egyéb szobafelszerelési tárgyak vásárlásáról. A legnagyobb gondot a partvis-parkunk felújítása jelentette. A közbeszerzési törvény által kijelölt szállító egyelőre nem tudott megbirkózni a feladattal. Úgyhogy még mindig kérnünk kell néhány partvis nélkül maradt szoba szíves türelmét.

Erdélyi Ágnes

Újra nyelvtanfolyamok!!!

Idén is megszervezésre kerülnek a nyelvtanfolyamok. Harmadik éve, hogy töretlen erővel és sikerrel működnek. Örömmel mondhatom el, hogy a tavalyi év során sikerült egy kis "nyelvkönyvtár" is kialakítanunk a kollégiumban, amely a nyelvtanfolyamokon meghirdetett órákon használatos könyveket és szótárakat igyekeztünk beszerezni. Idén ismét pályázik kollégiumunk új nyelvkönyvek vásárlására szolgáló támogatásra. Így a nyelvkönyvtár tovább fejlődhet. Ebben az évben hét nyelvből szervezünk tanfolyamokat (angol, német, francia, olasz, spanyol, latin, orosz). Ha van valaki, aki valamilyen más nyelvet akar tanulni, esetleg tanítani, az jelentkezzen a 39/A szobában. A tavalyihoz képest megváltoztak a feltételek. Sajnos az alacsony ár miatt sokan nem vették komolyan a tanfolyamokat, és nem jártak el kellő rendszerességgel, így az amúgy szorgalmas

társaik nem tudtak megfelelően haladni a tananyaggal. Ezért idén új rendszert kellett kitalálnunk.

Egy óra idéntől kezdve 300 Ft-ba fog kerülni. Hetente két óra lesz, melyeknek időpontját a tanárral közösen tűzhetitek ki. A tanárok a kollégium felsőbb éves nyelvszakos hallgatói közül kerülnek ki. Így négy hétnek számolva egy hónapot, 2400Ft-ba kerül egy havi óradíj. A szorgalmatokat és kitartásotokat jutalmazzuk!!! Ha valaki egy hónapban minden alkalommal részt vesz az órán (1 hiányzás lehetséges) és rendszeresen megfelel a tanár által támasztott követelményeknek, akkor elengedjük a félhavi díjat, azaz visszkap 1200 Ft-ot. Megéri szorgalmasnak lenni!!! A tanórákat ugyanúgy, mint tavaly, idén is a kollégiumban tartjuk, és október második hetétől kezdjük. Jelentkezni a kirakott nagy lapon lehet. Mindenkinek jó tanulást kívánok!

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy . . .

A kollégiumi lopásokkal kapcsolatban Erdélyi Ágnes igazgatónőt kérdeztük. Számára rosszul eső érzés, hogy ilyenek történnek a kollégiumban, de akármilyen kellemetlen feladat is, az ügyel mindenképpen foglalkozni kell. A beszélgetés során a következőket nyilatkozta:

Eddig mi történt?

A kollégiumban eddig ritkán fordultak elő lopások, időről-időre azonban egyre gyakrabban tűnnek el kisebb méretű, nagyértékű tárgyak. Az elmúlt tanév második felében és ez év elején a szokásosnál is több lopás történt. Legfőképp kisméretű, elektromos készülékek, mindenekelőtt mobiltelefonok tűnnek el. Előfordult azonban olyan eset is, amikor máshol elvesztett, gondtalanul őrzött dolgokat vélték a kollégiumban eltűntnek.

Vajon kik tehettek?

Nem lehet tudni, hogy kik követték el a lopásokat. A kollégiumban mindenkinek kiterjedt baráti köre van, sok ember jön és megy. Éppen ezért nem lehet megállapítani, hogy adott pillanatban hányan tartózkodnak benn. Mindenesetre nem szabad a "besurranók"-ra hárítani a lopásokat. Sok jel arra mutat, hogy a kollégisták között kell keresnünk a tetteseket. Véleményem szerint egy-két személyről lehet szó.

Mit tettünk eddig?

Több alkalommal felvettük a kapcsolatot a rendőrséggel és el is kezdődött a nyomozói munka, azonban egyelőre nincs semmi kézzelfogható eredmény. Nehéz rábizonyítani bárkire bármit is, mivel nincsenek bizonyítékok. A rendőrség véleménye szerint a legjobb módszer a tettenérés. A külső segítség mellett mi is próbálunk javítani a helyzeten. A közös helyiségek zárait lecseréltük, és valamennyi ablakra rács került. Továbbá szigorításokat vezettünk be a portán. Minden látogatónak le kell adnia az igazolványát, és regisztrálnia kell magát (név, érkezés és távozás időpontja).

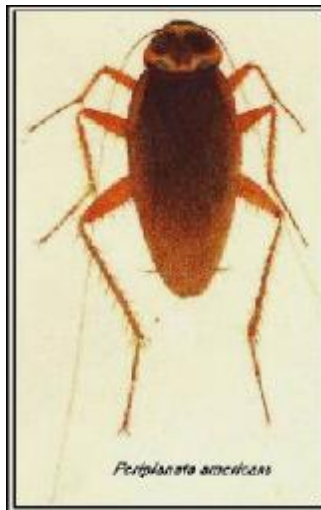
Mit tegyenek a kollégisták?

Nem kell pánikot kelteni, nem szabad megmérgezni a kollégium jó közösségi légkörét azzal, hogy "sanda szemmel" nézünk egymásra és a másikban keressük a tettest. Azonban arra szeretnék mindenkit kérni, hogy legyen sokkal elővigyázatosabb és éberebb. Értékeket (főleg pénztárcát, aranyláncot, mobilt) ne hagyjanak a tanulóban. A kulcsokat ne a mindenki által ismert helyeken tartsák (hűtőszekény, fogas). Mindent zárni kell, a kulcsokat pedig leadni a portára. Ezenfelül kérem mindenkinek az együttműködését. Gyanús jel vagy furcsán viselkedő egyének észlelése esetén azonnal jelezzenek a kollégiumi tanárnak, az igazgatónak vagy a portásnak.

Fülöp Annamária és Gaál Anna

Néhány szó egy emberi nulláról

Csótány úr korán kelt, undorító vigyor ült ki az arcára, amikor a tegnapi éjszakán összelopott pénzt számolgatta. Csótány úr egy egyetemi kollégiumban éldegélt, általában rendes és nem túl gazdag emberek között. Lévén primitív állat, s ifjú korában nem lévén gyerekszobája (amire valószínűleg kurvára büszke), nem képes felfogni, hogy másét elvenni nemcsak hogy ocsmány, de felháborítóan aljas dolog is. Csótány pajtás persze nem ért semmit az egészből. Ő csak vigyorog rendületlenül. Ennek a szálnalmas kis nullának, vagy gerinctelen féregnek, ahogy tetszik, sajnos nem tanították meg gyerekkorában, hogy lopni bűn. Mivel szülei hozzá hasonlóan szintén nagyon primitív állatok lehetnek, magamra vállalom a felelősséget, hogy elmagyarázzak neki

néhány erkölcsi és egyéb normát, ami normáliséknál általában íratlan szabály.

Talán kezdjük az elején: 1., Vécézés után használj papírt, és mindig mosd meg a kezed! Tudom, nagyon szegény vagy, ezért kell lopásból eltartanod magadat, de talán ennek a minimális tisztasági követelménynek még te is meg tudsz felelni.

2., Ne piszkáld az orrod, mert baromira gusztustalan, biztos nagyon élvezetes, de 3 éves kor után már nem illik.

3., A legfontosabb pont, mert ebben vagy a leggyengébb. Kérlek, ne vedd el a másét, nemcsak azért, mert az 1978. IV. (ez nem i, v-t, hanem négyet jelent) törvényében a

Btk. ezt tiltja, sőt, bármilyen hihetetlen, bünteti is (egyébként, csak...

megnyugtató közlöm, ha elkapnak, a lopott értékre való tekintettel nem úszod meg pénzmellékbüntetéssel), hanem azért is, mert ettől kezdve megszűnsz értelmes ember lenni, és szájalmas, undorító lényé válsz. A helyzetedet, morális válságodat tovább súlyosbítja, hogy azokat károsítod meg, akikkel együtt élsz. Látom, nem érted, hogy miről beszélek. Egy kósza ötletem támadt, mi lenne, ha a változatosság kedvéért elmennél dolgozni? Igen, ott csak a ténylegesen elvégzett

munkáért adnak fizetést, de hidd el, megéri, mert nem érzel készletet arra, hogy szembe köpd saját magad, amikor a tükörbe nézel. Félek, fölöslegesen tépem a számat, túlzottan buta vagy ahhoz, hogy felfogd a szavaim értelmét, valószínűleg el vagy már kárhozva, s pár év múlva papás-mamást játszol majd valamelyik büntetés-végrehajtási intézményünk falai között. Sajnos a magadfajta szemetet nagyon nehéz eltakarítani, de őszintén hiszem, hogy sikerülni fog.

Szalai Zsolt

Szabadidős tevékenységek a kollégiumban

Nyáron bizonyosan mindenkivel nagyon sok érdekes dolog történt, és számtalan új élménnyel tértetek (tértünk) vissza Szegedre, hogy folytassuk ott, ahol tavasszal vagy inkább nyár elején abba hagytuk. A nyári felhőtlen élet ellenére azért azt hiszem, mindannyian vágyódtunk már vissza a barátok, szobatársak, kedves ismerősök közé, hogy újra együtt tölthessük estéinket néha videózással, tévénézésel, máskor a kollégiumi rádiót hallgatva vagy egyszerűen csak beszélgetve. A tévénézési és videózási vágyak kielégítésére ebben az évben is számtalan lehetőségek lesz, bár néhány új szabályt is tudomásul kell vennetek. Október elejétől öt szoba áll rendelkezésre, ahol tévézhettek, videózhattok (zeneszoba, nagyterem, kisterem, a kék szalon és a 45-ös szoba). A kulcsokat és távirányítókat a portán tudjátok felvenni diákigazolvány ellenében. A kulcsok felvétele után minden felelősség titeket terhel, ha valami probléma történik az adott szobában. Az esetleges hibákat a portán mindenféleképpen jelezzétek! A nagyteremben és a zenesobában csak tévét tudtok nézni (a kulcsot másnap reggel 9 óráig feltétlenül vigyétek vissza!).

A másik három szobában tévénézési és videózási lehetőség is van. Feliratkozási rendszer működik, a kisterem, a kék szalon, illetve a 45-ös kulcsának megszerzéséért. Feliratkozásra szobánként heti két alkalommal van lehetőség. Abban az esetben, ha nincs előjegyzés valamelyik szobára, a kulcs fölvehető a

portán azzal a feltétellel, hogy a foglalás időpontjára mindenképpen visszaviszitek. Az is nagyon fontos, hogy a kistermet kollégiumi rendezvény időtartama alatt nem lehet használni. Feliratkozás az adott napon délután 4-ig lehetséges. Utána mindenki számára szabad a pálya! Videókazetta kölcsönzése a tavalyihoz hasonlóan ebben az évben is hétfőtől-péntekig lesz (és valószínű, hogy hétfőig is) este 7-től 9-ig, 200 forint letéti díj ellenében, amelyet visszakaptok abban az esetben, ha a kazettát időre visszaviszitek. A kazetták kölcsönzésére kizárólag csak ebben az időpontban lesz lehetőségek. A filmcímek jegyzéke a portán is megtalálható, innen is el lehet kérni. Az idén előre láthatólag több filmklub lesz. Ami biztos az az, hogy vasárnap 21:45-től premier mozi lesz a büfében. (Esetleg a nagyteremben, ez még nem eldöntött.) Itt a kollégium legújabb kazettái kerülnek bemutatásra. (Csokoládé, Lé meg a Lola, Gonosz csábítás, stb., stb.) A másik filmklub legyen meglepetés! De nem csak videózással szórakozhattok, hiszen egyik héten szerdán, a következő héten pedig hétfőn este 8:30-tól másfél óras műsorral jelentkezik a kollégiumi rádió, amelyben lesz zene minden mennyiségben, de emellett nagyon érdekes riportokat is hallhattok, sőt számokat is kérhettek, ha a kazettát leviszitek a rádiósokhoz. Hogy a test is épen maradjon, hétfőtől-szerdáig 19:30-tól 20:30-ig zenés torna, illetve két hetente csütörtökön pénteken és szombaton is. Mindenkinek kellemes időtöltést és jó szórakozást kíván:

Márti

Irodalombarátok és -barátnők!

Ha érdekel a klasszikus irodalom,
Ha olvasmányélményeidet szeretnéd másokkal is megosztani,
Ha hányingered van a posztmodern versmenéstől,
Ha vannak saját műveid, melyeket eddig az asztalfiók mélye rejtett, de most úgy érzed: "szeretném magam megmutatni",
Ha szeretnél családias légkörben beszélgetni, vitázni irodalomról, művészetéről, filozófiáról,
csatlakozz a
Prométheusz Társasághoz,
mely továbbra is várja az érdeklődőket szerdán 1915-kor a magasföldszinti tanulóban
(bővebb felvilágosítás: Füleki Gábornál (V/19), illetve Szalay Lászlónál és Dávid Péternél (13/b))!

"A" konferencia

Csak így becéztük az egyébként "A modernizáció határai - Tradíció és integráció hazánk és a Mediterráneum történetében (18-20.század)" címet viselő nemzetközi konferenciát, melynek elnöke dr. J. Nagy László, tanszékvezető egyetemi tanár, a Szegedi Európa-tanulmányok Központ vezetője volt. Az ünnepélyes megnyitóra szeptember 19-én délután került sor a Rektori Hivatal dísztermében. A bevezető után Ormos Mária, Salvatore Bono és Harsányi Iván tartott előadást. Szobatársam jót derült azon, hogy miután Ormos Mária befejezte mondandóját, a jelenlévők nagy része elhagyta a termet... A következő két napban a Mediterráneummal

foglalkozó történészek tartottak előadásokat egyszerre három teremben - többnyire egymásnak. Rajtuk kívül legfeljebb néhány tőri szakos hallgatott meg egy-két előadást. Ennek az lehetett az (egyik) oka, hogy a konferenciát nem "harangozták be" kellően. Így viszont igen családias volt a hangulat... szervezői-tőri szakos szívem csordultig telt hálával, amikor Harsányi Iván mint régi kedves ismerőst üdvözölt. A konferencia nagyon jól sikerült. Az ünneplés nyomait a hallgatók még napokig látták a szervezőkön és az előadókon (karikás szemek és a másnaposság egyéb tünetei...).

Iza

Emberi jogok a harmadik évezred elején

- interjú Giuseppe Gilibertivel -

Giuseppe Giliberti professzor Urbino egyeteméről érkezett hozzánk, hogy egy lelkes és kíváncsi csapatot beavasson az emberi jogok rejtelmébe. **-Miről szól ez a program?** -Mindenekelőtt egy európai Network programról van szó, Európa filozófiájáról. Magába foglal mintegy száz európai egyetemet; az Urbinoi Egyetemről indul ki, és ehhez csatlakozott most Szeged is. Ezek az egyetemek szövetségeket alkotnak, konferenciákat rendeznek, kutatásokat végeznek a filozófiáról. Ennek egy ága foglalkozik az emberi jogokkal. Elindítottunk egy "Európai emberi jogok Tutorsa" c. előadás sorozatot, mellyel a kelet-európai egyetemista diákokkal akarjuk megismertetni ezt a témát, mivel ez az Európai Unió egységének az eszmei alapja. Ezért tartunk itt Magyarországon, Szegeden kurzusokat, majd Romániában és Lengyelországban folytatjuk, és végül Urbinoban lesz az előadássorozat vége, ahol a szegedi, kolozsvári, olasz és lengyel diákok találkoznak 2002 áprilisában. A végén ezek a hallgatók kapnak tőlünk

bizonyítványt. Reméljük, hogy utána internetes kapcsolatban maradnak egymással a különböző nemzetiségű fiatalok, és létrehoznak a világhálón egy diákok emberi jogainak védelmével foglalkozó csoportot. Találkozókat, utazásokat szerveznek. Elmélyednek azon témákban, mely vonatkozhat jövőnk munkájukra, vagy a diákok helyzetére, mindennapi problémáikra. Azt várjuk, hogy a kelet-európai egyetemeken diák kezdeményezésre vitákat szervezzenek, és továbbadják az emberi jogok kérdéseiről és válaszairól születő legújabb eredményeket. **-Miért éppen Szegedre esett Urbino, illetve a professzor úr választása?** -Mert Szeged az egyike a hálót alkotó egyetemeknek. Talán logikusabb lenne Budapest, mint főváros, de tény, hogy Szeged roppant nyitott Európa felé. Sőt Olaszország felé még inkább, hisz tudjuk, hogy a napokban nyílt az Olasz Kulturintézet. Persze a háló nem csupán olasz, de számomra ez különösen kellemes meglepetés volt, hiszen én magam is olasz vagyok, és egyben a háló koordinátora. De nem ez

volt a döntő Szeged városának kiválasztásában, hanem hogy Szeged jelentkezett. A hálót alkotó egyetemek majdnem minden tagja az Unió tizenöt országából való, csak nagyon kevés kelet-európai ország vesz részt.

-Milyen témákkal foglalkoznak a kurzus során?

-Három alapvető témára kerül sor. Az első az emberi jogok fogalmainak tisztázása és meghatározása, kezdve azzal, hogy mit jelentenek az emberi jogok, milyen generációkba osztályozhatók: polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális és a harmadik generációsak. A második témakör az emberi jogok történetével, eredetével foglalkozik, hogy milyen kulturális gyökerekre vezethetők vissza, melyek a történeti alapjai ezeknek az elveknek. 1948 decemberében megszavazták Párizsban az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatát, azonban az eszmék sokkal ősbibek. Európa-szerte ismertek voltak már sokkal előbb. Én megpróbálom rávilágítani, honnan ered ez a nemes ideál. A harmadik téma a kínzás, amely az emberi jogok legdurvább, legradikálisabb megsértése.

-Milyen szervezetek állnak az emberi jogok védelmében?

-Többek között szükséges tisztázni, hogy ezeket a jogokat elsőként az adott államnak kell elfogadnia, és betartatnia. De ezenkívül vannak egyéb erők, melyek közbe tudnak lépni, ha megsértik az emberi jogokat. Egyik ezek közül a nemzetközi közvélemény, amely napjaink

kommunikációs eszköztárával talán a legnagyobb hatalommal rendelkező erő. A saját alapítású szerveződések is sokat tudnak tenni, mint például ez az egyetemisták alkotta csoport. És létezik egy harmadik szint, az Európai Unióban az emberi jogok érdekképviseletében: a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága. Így jól láthatjuk, hogy az emberi jogokkal számtalan szervezet foglalkozik. A civil társadalomban a leghatásosabb és legműködőképesebb a nemzetközi közvélemény. Ideális, de sajnos idealisztikus lenne, hogyha az államok nemzetközi ellenőrzés nélkül betartanának minden emberi jogot.

-Mi a kapcsolat az Amnesty International és az emberi jogok között?

-Az Amnesty International valószínűleg a legnagyobb emberi jogokkal foglalkozó nemzetközi szervezet. Körülbelül egymillió-háromszázezer tagja van, a világ államainak majdnem minden országából. 1968-ban jött létre, és minden jog védelméért küzd. Egy ún.

"Elfelejtett Foglyok" nevű csoportosulásból nőtt ki magát. Ez a kis csoport politikai vagy vallási okokból bebörtönzött emberek kiszabadításáért küzdött. Az Amnesty International alapítója egy angol ügyvéd. Egy cikkében leleplezte, hogy sok évvel az Emberi Jogok Nyilatkozatának elfogadása után az emberi jogokat még mindig lábbal tiporták, hiszen a világ gyakorlatilag minden országában akadnak igazságtalanul, vallási vagy politikai hovatartozásukért bebörtönzött emberek, akik eltűntek, és aztán sokszor elő sem kerültek. A cikk címe volt "Elfelejtett foglyok". Hirtelen, néhány rövid hónap alatt óriási nemzetközi szervezetté duzzadt, sok jelentős sikert érve el az emberi jogok védelmében. De az Amnesty International mellett számtalan más szervezet is dolgozik az emberi jogokért.

-Hogyan vélekedik a globalizációról?

-Nagyon érdekes jelenség, mert eddig az emberi jogok védelméért az állam felelt, megsérthette, de ugyanúgy meg is védhette azokat. Ma az államok vezetőinek hatalma nagyon meggyengült. Vannak óriáshatalmak, melyek nem kapcsolódnak bizonyos földterületekhez, például a

multinacionális cégek. Pont ezek a nagy hatalmak azok, melyek nem a demokrácián alapszanak. Hisz az emberek nem választhatják meg a Microsoft igazgatóját. Ezek a multinacionális cégek a valóságban sokkal hatalmasabbak, mint a világ urai. A Ford, a Shell, a Microsoft erősebbek, mint tíz állam. Ezek az aktuális problémák, a globalizáció negatív oldala. De van egy

pozitív is: a törvények szintjén létrejönnek nemzetközi szervezetek (mint az Amnesty International). Mivel az emberi jogokat nem csak egy államon belül, hanem egy nagy állami szövetségben belül, mint az Európai Unió kell megvédeni. Harcolni kell az emberi jogokért nemzetközi szinten is éppen a multinacionális cégekkel szemben. Napjainkban is nagyon sok helyen megsértik az emberi jogokat, például a harmadik világban dolgoztatják a gyerekeket, vagy Olaszországban túl lassan folytatják le például a peres ügyeket. Az állampolgároknak, a civil társadalomnak szervezetekezet létrehozva kell fellépni az emberi jogok védelméért a globalizáció szintjén. Magyarország talán később kezdte ezt a munkát más európai államoknál, de ugyanazokkal az esélyekkel és értékekkel indul.

-Hogyan vélekedik a professor úr a New Yorkot ért támadásról? Kihat-e ez az emberi jogokra is?

-Mint mindenki, én is úgy vélem, hogy ez az esemény bizonyos értelemben megváltoztatja a világ arculatát. A katonai válasz erre a támadásra valószínűleg elkerülhetetlen lesz. Egy politikai támadás, amely átváltozott egy társadalom- és vallásellenes megmozdulássá. Egy óriási provokáció, amely arra irányul, hogy elhitesse a nyugati világgal, hogy a muzulmánok gyűlölik az összes amerikai és európai. Ha Európa erre gyűlölettel válaszol, akkor a terroristák győztek. Így ma nagyon sürgős, hogy politikai szinten elfojtsanak minden rasszista propagandát, és ne hagyják, hogy az arabokat, a muzulmánokat és a harmadik világbelieket mint gonoszokat, bűnösöket mutassák be. Az egész világon egy olyan szövetségnek kell létrejönnie, amely a fanatikus, szélsőséges csoportok ellen tevékenykedik.

Ez az a pillanat, mikor az emberi jogokról beszélnünk kell, mert ezek azok az eszmék, amelyekkel harcolhatunk a terroristák ellen.

-De hogy képes a filozófia egy katonai támadást kivédeni?

-Az emberi jogok kulturális és politikai erőket képviselnek. Világos, hogy háborús időkben nem mint katonai erő jelennek meg, de ezeket kell megvédenünk, mint az európai ember életének, filozófiájának az alapjait. Szeretném hinni, hogy az eszmék óriási hatalommal bírnak. Talán ez számunkra nem világos, de a terroristák ez nagyon is jól tudják. A demokrácia az állam alapja, a személy méltóságának tiszteletben tartása, gondolati szabadság, vallási- és szólásszabadság. Ezek a terroristák politikájával, életmódjával és filozófiájával teljesen összeegyeztethetetlenek. Ezért gyűlölik, és valóban szívesen megtámadnák

az amerikai és európai világot. Amerikában és Európában sok helyen rasszista reakciót váltott ki, úgy tűnik, egy keresztények és muzulmánok közötti háború van kilátásban, akár a középkor kereszties hadjárata, azonban ellenkező kezdeményezésre. De fontos, hogy ne becsüljük alá a morális, kulturális és politikai jelentőségét az emberi jogok tekintetében, mivel ezek azok, amelyek legalizálják védekezésünket. Ha úgy kezdünk viselkedni, úgy válaszolunk a terroristáknak, ahogy ők tették, elveszítjük a védekezéshez való jogunkat, gyakorlatilag minden erkölcsi alapunkat. Olyanná válna, mint egy gazdagok-szegények közti, vagy keresztények-muzulmánok közti háború. De ez nem így van. Akkor sem, ha a problémák nagy része a gazdasági egyenlőtlenségre vezethető vissza.

-Melyek emberjogi szempontból a legújabb, legaktuálisabb problémák?

-Az emigráció, mert szerintem, ez a katonai megmozdulás idővel nagy nehézséget fog támasztani a harmadik világból származó emigránsok és a gazdag országok lakói közötti kapcsolatban. Valószínűleg lesz egy határozott tendencia arra, hogy kis, hermetikus közösségekbe zárkozzanak be, és a diszkriminációnak is ki lesznek még inkább téve, akik nem az adott ország polgárai. Ez a legaktuálisabb probléma. Tisztázni kell a fiatalokkal, hogy ez nem vallási háború, amely igazolná az erőszakot, hogy hűnek kell maradni az eszméinkhez, mert éppen ezek ellen harcolnak a terroristák, és mi éppen ezekért az eszmékért vagyunk európaiak.

-Köszönöm az interjút!

-Szívesen, a következőt majd Urbinóban.

-manci-

Márton Áron, de milyen áron?

A Márton Áron Szakkollégium két évvel ezelőtt kezdte meg működését Szegeden. A virtuális formában működő intézmény idén kapott épületet, szeptember 11-e, a hivatalos átadás óta mint a határon túliak kollégiuma működik, 150 férőhellyel. Megnyitása mégsem aratott osztatlan sikert, ami elsősorban egy nyáron kiadott rektori határozatnak köszönhető. Ennek alapján a szegedi kollégiumokban lakó Márton Áron-ösztöndíjas, valamint a költségtérítés nélkül tanuló határon túli magyar diákok kollégiumi tagságát meg kell szüntetni, mert elhelyezésükről a Márton Áron Kollégium gondoskodik.

A döntésnek komoly visszhangja lett. Több diák, elsősorban felsőbb éves hallgatók, nem kívántak költözni, azzal az indokkal, hogy már beilleszkedtek egy közösségbe, amit nem

kívánnak elhagyni. Szerintük méltánytalan, hogy az egyetem nem hagy nekik választási lehetőséget. A szélsőséges vélemények szerint a Márton Áron gettó, aminek a működését meg kell akadályozni.

Egy érintett hallgató diszkriminációnak tartja a határon túliak szeparálását. Mint mondta, más mentalitású, de magyar emberekről van szó, akiknek így kevesebb lehetősége van ismerkedni, beilleszkedni az anyaországi egyetemisták közösségébe. Szerinte a külföldi állampolgárságú magyarokat amúgy is némi ellenszenv és bizalmatlanság övezi, aminek elsősorban az az oka, hogy az anyaországiak keveset tudnak róluk. Az elkülönítés ebben az esetben is tovább rontja a helyzetet. Jobb megoldás lenne egy vegyes kollégium, ahová magyarországi diákok is

bejuthatnak, vagy ha legalább választási lehetőségük lenne a külföldieknek. De ez a mostani költözési "parancs" olyan, mintha

Egy másik hallgató szintén arról beszélt, nagyon megijedt, mikor augusztus végén tudatták vele a határozatot. Neki személy szerint azzal a problémával kellett szembenéznie, hogy elszakad barátjától, mivel az nem költözhet vele az új kollégiumba. Ez ugyan nem történt meg, mivel végül mégsem költözött. Tárnyilagosan nézve szerinte nem feltétlenül rossz az új megoldás. Az elsősöknek tulajdonképp mindegy, hova költöznek, sőt, a Márton Áron Kollégium még magasabb fokú komfortot biztosít, mint a megszokott. Ő már lakott Budapesten olyan kollégiumban, ahol csak külföldi magyarok voltak és azt is remek közösségnek tartotta. A kapcsolatok építésére, ismerkedésre pedig még mindig ott az egyetem. Elhibázott viszont, hogy a felsőbb éveseket is költözésre kényszerítik, a döntés módja, és hogy a döntést csak az utolsó pillanatban közölték velük, elfogadhatatlan.

Kanyári József, az új kollégium igazgatója elismerte, hogy nem problémamentes az indulás. A legtöbb panasz hozzá az öthalmi diákoktól érkezett, akik eddig is jó körülmények között laktak, és nem kíváncsiak az új kollégiumba, de más kollégiumokban lakók is tiltakoztak, hogy a megszokott közösségből más helyre költözzenek. Ennek ellenére a kollégium erre a hétre már

karámba terelnék a külföldieket, tekintet nélkül arra, hogy ezzel emberi kapcsolatokat tehetnek tönkre.

megett, az új jelentkezőket elutasítják. A jövőben a kollégium, amely egyébként független a Szegedi Egyetemtől, a Márton Áron ösztöndíjasok-otthona lesz, lehetőség szerint velük töltik fel a létszámot. Kanyári szerint az ösztöndíjasok egybeköltöztetése nem gétősítés. Szakkollégistákról van szó ugyanis, akiknek egyetem feletti pluszismereteket kívánnak biztosítani, méghozzá nagyon jó körülmények között, hogy hazatérésük után a lehető legjobb eséllyel helyezkedhessenek el. A kínálatban szerepel nyelvoktatás, integrációs ismeretek. A program célja a határon túli magyar értelmiség erősítése. A rektori határozatról elmondta, hogy annak célja valószínűleg a magyarországi diákok kollégiumi helyzetének javítása a mintegy 100-150 hely felszabadításával.

Egy főre ugyanis még mindig Szegeden jut a legkevesebb kollégiumi férőhely az ország egyetemi városaiban. A határozatot tehát nem a kollégium hozta vagy kérte. Mint látható, megoszlanak a vélemények a Márton Áron Kollégiumról, de a kritikák legfőbb oka a politikailag nem éppen korrekt rektori határozat. A Kollégium valódi értékét és sikerességét csak akkor lehet majd felbecsülni, ha már nem érződik a mostani hendikep káros hatása, és az indulatok elcsendesedése után a kollégium így vagy úgy, de bizonyíthat.

Szegedi Krisztián

Márton innen, Tiszán túl

Szemben ülök vele, és nézem a szemeit. Beszélgetünk. Hogy miről, magam sem tudom. Nem erre figyelek. Nézem a szemeit, s arra gondolok, ugyanezeket a szemeket néztem néhány napja a lépcsőfordulóban. Valami határtalan kétségbeesés áradt belőlük. Segítséget kértek. Én akkor, ott nem nyújtottam ki a kezem. Siettem. Segíteni. Másoknak. Ismeretleneknek. Persze, hiba volt. Éjjel nem tudtam aludni. Egy szemhunyasnyit sem. Feldúlt voltam és ideges. Haragudtam a világra, de legfőképp magamra, hogy akkor továbbmentem. Alvás helyett lázas terveket szőttem arról, mit is tehetnék, hogyan harcolhatnék a világ ellen. Érte. Talán sehogy, de engem nem érdekelték a tények. Számoltam a perceket reggelig. Vártam, hogy jön beszélgetni. Nem jött. Erre számítottam. Nem várt, nem

várhatott tőlem segítséget, hiszen csak néhány percre zökkenett ki rohanásomból kisírt szemek pára. Így hát nem jött. Megértem. Itt ül velem szemben. Látom a szemem, hogy ő is ugyanott jár, ahol én. Néhány héttel visszább az időben. Kérdezem róla. Kitér. Érthető. Csak szemrehányást tudna tenni. Nem akar. Meg aztán friss a seb, minnek feltépni. Ő, ezek a gyönyörű, beszélő szemek. Hogy lehet ezt a két ékkövet behelyettesíteni egy képletbe, kivonni, összeadni, átcsoportosítani? Hogy lehet valakit megfosztani az otthonától, a barátaitól? Persze, jót akartak. Csak hát az emberek nem számok. Még akkor sem, ha határon túliak. Ő pedig főleg nem az. Legalábbis nekem biztos nem.

Milyen furcsa, ez már a második írásom, ami róla szól. Hmm... Vajon meg tud bocsátani? De mit is

tehettem volna? Talán semmit, talán nagyon is sokat. Nézőpont kérdése. Még jó, hogy az idő

végül neki dolgozott. Maradhatott Márton innen, Tiszán túl.

Vernyik Zénó

Levél New Yorkból

Kedves Barátom, Lajos!

Ez rettenetes! Sőt szörnyű, olyannyira szörnyű, hogy alig találok a megfelelő szavakat, melyekkel megírhatnám azt a sok-sok mindent, ami a borzalmas tragédia óta a fejemben kavarg. Bizonyára megbocsátod nekem, ha ezekben a rettenetes napokban nem jönnek úgy a szép szavak, a kellemes gondolatok, mint máskor. Mondjuk akkor, amikor még látni lehetett az ég kékjét a felhőkarcolók között. Az a pokoli kedd sok mindent megváltoztatott. Megváltoztak az emberek a városban, az utcákon, a hivatalokban. Máshogy nézünk egymásra, máshogyan szólunk egymáshoz. A tragédia összekovácsolja a nemzetet. És a düh! A düh, amely még csak most kezd igazán lángra kapni. Mert kezdetben volt a megdöbbenés, majd ezt követte a gyász, a szomorúság és a részvét. Értetlenül és tehetetlenül állunk a tragédia romjai fölött, tekintetünket az égre emeltük és az Istent kérdeztük: hogyan történhetett ez meg éppen velünk? Miképpen alázhatta porig egy maroknyi terrorista a világ leghatalmasabb nemzetét? Azt az országot, amely éjjel-nappal a világ békéje fölött örökösödik. Katonáink, apák és fiúk hány és hány helyen adták életüket a világ békéjéért, a nemzet nagyságáért és a csillagsávós lobogóért.

Ezek voltak az első gondolatok, még a történet hatása alatt. A második gondolat pedig az volt, ami Amerikát nagygyá tette: fel fogunk állni, és vissza fogunk vágni! Megmutatjuk, hogy velünk nem lehet packázni, meg fogjuk találni, és meg fogjuk büntetni a tettetést, bárki volt is az! És aki az igazság oldalán van, az a mi oldalunkon van, aki pedig nem követ minket, az számoljon a következményekkel! A gépezet már beindult és nincs semmi és senki, aki megállíthatná. Menthetetlenül le fog súlytani. Lehet, hogy néha tévedünk, lehet, hogy lesznek ártatlan áldozatok,

de a háború már csak ilyen. Most mi is ezeket gyászolunk, ártatlanokat, akik meghaltak egy olyan háborúban, amit nem mi kezdtünk! Ugye, egyetértesz velem?! Nem mi kezdtük! Mi mindig a béke oldalán voltunk, Lajos! Hogy vonhatja ezt bárki kétségbe? Csak akkor mentünk, ha hívtak bennünket, vagy ha úgy gondoltuk, hogy Amerika érdekei megkívánják, hogy közbelépünk. Szóval háborúra készülünk! Hogy ki ellen? Mi nagyon is jól tudjuk, hogy ki ellen! Mi lesz a vége? Nem kell félnetek, Ti a szövetségeseink vagytok és mi mindig győzünk. Sőt most Ti is győzni fogtok, ha velünk tartotok. Én személyt szerint nem félek a háborútól. Az öreg harcolt Koreában, apám 2 évet húzott le Vietnamban, mindketten túléltek. Nekem meg vannak hadiipari részvényeim, tudod, befektetési tanácsadó vagyok, ha kell egy-két jó tipp, csak szólj. A nehezét majd a fiúk elintézik, ott abban a kicsit száraz és némileg kietlen, de nagyon elmaradott országban. Majd mi megmutatjuk az oroszoknak, hogyan kell itt harcolni! Mi nem követjük el az ő hibájukat, szerzünk szövetségeseket (ugyan ki ne akarna velünk lenni, ha szépen megkérjük!), és ellátjuk a muszlimok baját. Az összes bajkeverő, robbantgatós szakállas arab megkapja a magáét, Allahra mondom! (Jó vicc, nem?)

Aztán, ha vége lesz a háborúnak, építünk majd egy hatalmas tornyot a terroristák felett aratott győzelem emlékére, felhúzzuk a csillagsávós lobogót, és ünnepeljük a békét, amit megint mi hoztunk el a szabad világ számára. Lajos, ugye Ti bíztok bennünk?

Üdvözl barátság,

Áron

Ui.: Majd küldök Neked zászlót! Good-bye!

Bombák és rock and roll

Three, two, one, zero. Rock and roll! - üvöltötte a pilóta, majd a bombakamra ajtaja hangos zúgással kinyílt, s a hányászöldre festett bombák alattomos bogarak módjára repültek a sivatag hányássárga

ismerjük) közelében, s egyre idegesebben vívta harcát a reá támadó legyekkel. Hangos süvítésre lett figyelmes, olyan sikolyszerű hangra, melyet már jól ismert 1980-ból. Tudta, hogy bombák közelednek felé, azzal az alattomos céllal, hogy elvegyék tőle mindazt, amit csak Allahnak volt joga elvenni. Az agyagból és lócitromból összeragasztott kunyhója felé rohant, de legnagyobb megdöbbenésére otthona egy tizedmásodperc alatt kétcentis darabokra robbant szét két feleségével együtt. Körülötte mindent hatalmas porfelhő takart, s kétségbeesetten próbált menekülni, de a por gonosz szellem módjára fojtogatta, eltömte szemét-száját, s még a fülébe is utat talált magának.

A homok lassan visszatért oda, ahonnan vétetett, s Ali is képes volt arra, hogy megszemlélje a pusztítás eredményét. Tehene, aki az előbb még szívós kitartással kutatott egy-egy száraz fűszál után, most felismerhetetlenségig összeégyve feküdt a közelben. Ali sírva fakadt, nem értette a dolgot, tudta, hogy eddigi élete gyökeres fordulatot vett, s kezeivel görcsösen markolászta a fejére csavart állítólagosan fehér törölközőt, amely a 24 órás használat és a súlyos vízhiány miatt inkább piszkossárgának tűnt. Ali az első megrázkódtatásból felocsúdva a legközelebbi város felé vette az irányt, s alig pár nappal később már meg is érkezett. A város egyik előjárója fogadta, s ő előadhatta nagy-nagy bánatát, magyarázatot követelve. Elmondta, hogyan halt meg a tehén, s hogyan pusztultak el a feleségei. Az előjáró lévén bölcs, írástudó ember, elmagyarázta, hogy nem más, mint "a Fehér Sátán" amerikai imperialisták voltak azok, akik lebombázták házákat, és elvették mindenét. Ali erre még jobban összezavarodott, hiszen annak idején éppen az amerikaiak adták a kezébe fegyvert, s éppen ők mondták, hogy öljön meg minél több orosz, s akkor még több fegyvert adnak. A bölcs hivatalnok gyorsan felvázolta neki a világpolitikai események változását, hosszasan beszélt a Szovjetunió széthullásáról, meg a gonosz USA-ról, aki megakadályozza hazájukat abban, hogy szuverén jogával élve terroristákat támogasson. Később azért hozzátette, hogy nem kell nagyon

homokja felé. Ali éppen a háza mögötti réten álldogált, egyetlen tehene (akinek a nevét sajnos nem

kétségbeesnie, mert Allah, az igazságos 100 tehenet és 200 szűz lányt ad majd neki, ha teljesíti istene akaratát, s életét a szent ügynek áldozza. Alinak nem nagyon tetszett a dolog, de a 100 tehén végül mégiscsak meggyőzte, s még akkor is vigyorgott, amikor testét apró cafatokra tépte a mellkasára erősített pokolgép.

Míndeközben az Államokban Jack, az álmos amerikai kisváros, Happypeople Town tavaly megválasztott díszpolgára a CNN hírtelevízióinak

köszönhetően élőben nézhette végig, ahogy egy Tomahawk rakéta becsapódik egy lakóházba - a tv-kommentátor elmondása szerint "számos feltehetően terrorista személyt megölve."

- Végre elkezdődött! - kiáltja Jack második feleségének, Marynek, aki egy nagy tál pattogatott kukoricával és két szívószállal felszerelt kóláspohárral tér vissza. Az utolsó pillanatban "Végtelen igazság"-ról "Ócska hazugság"-ra átkeresztelt hadművelet (Copyright Nyíri Zoli) végre beindult, hirdeti a felirat két reklám között.

- Hívd le Bobbyt is! - kéri Mary a férjét. Jack vonakodva tesz eleget a kérésnek. Bobby büntetésben van, mivel múlt héten bevitte Jack 45-ösét az iskolába és megsebesítette két osztálytársát. Amerika mégiscsak történelmet ír - gondolja, s engedve az atyai szigornak, hívja Bobbyt. 12 éves fia nem nagyon akar lejönni - éppen most talált egy jó szaftos kis pornóoldalt a neten -, de Jack hangjából érzi, hogy nem tűr ellentmondást.

Hasonlóan hozzájuk sok más család is a tv képernyőjét bámulja. Nézik, ahogy sorra tűnnek el a föld színéről a házak, "terrorista kiképző bázisok", kórháznak álcázott laktanyák. Az emberek bosszúért lihegnek. "Ez egy újfajta keresztes háború, minden egyes amerikai állampolgár életéért tíz, nem is tíz, száz arab fog meghalni!" - hadarja egy düllelt szemű megkérdezett Manhattan utcáján. Tudják, Isten és az igazság az ő oldalukon áll, s ha Isten elpártolna még mindig marad elég bombájuk.

Ui.: Napjainkban több ezer afgán menekült tart a pakisztáni határ felé. Minden harmadik gyerek és minden negyedik nő meghal, mielőtt elérné a menekülttáborokat. Javaslom, hogy holnap az ő emlékükre rakják ki a fekete zászlót a közintézményekre és őrütk adózzanak 1 perces

néma gyásszal a következő BL-mérkőzéseken. Tudom, ők nem amerikaiak, de bármilyen hihetetlen, azért többségük mégiscsak ember.

Szalai Zsolt

Hiteles hitel?

Vitakoztak róla eleget a "felsőbb politikai körökben", és megdumálta egymást közt sok egyetemista is. Sokan csupán a kormány kampányfogásának tartják (ebben az esetben meglehetősen sikeres, hisz a Gallup felmérése szerint 2001 szeptemberében a Fidesz és az MDF közös listája a választókorú, de 25 évnél fiatalabbak - azaz az "egyetemista korúak"- körében 44%-os támogatottságot élvez, míg a rivális MSZP listája csupán 15 ponton áll - a kormányoldal az év elejéhez képest növelte ebben a korcsoportban az előnyét). Mások szimplán megváltásnak tekintik. Mindenesetre kikerülni a kérdést nem igazán lehet. Szóval a diákhitel. Biztos vannak néhányan, akiknek unalmas a téma (mindegy, legfeljebb akkor ők nem fogják elolvasni ezt a pár sort).

Hogy "minden tehetséges fiatal számára esélyt teremtsen a felsőoktatásban való részvételre" (részlet az Üzletszabályzatból), az Oktatási Minisztérium létrehozta diákhitelt és az azzal foglalkozó központot. A hitelt ugyebár mindenki alanyi jogon felveheti. Amennyit akar, és amennyi időre akarja (persze bizonyos korlátok közt). Az időzítés valószínűleg nem a véletlen műve, hisz jövőre választások, ilyenkor már érdemes adni és ígérgetni, nehogy "lemaradjunk és kimaradjunk" (persze, nemcsak a kormány teszi ezt: MSZP hatalomra kerülve ingyen tankönyvet biztosítana minden általános iskolás számára, 100 ezer forintra emelné a hallgatói támogatási normát, ami most 70 ezer és a többi...). Júliusban nem is volt semmi probléma a tervvel, még Nicholas Barr professzor (aki Ian Crawforddal együtt dolgozta ki az angol verziót) is el volt ragadtatva tőle: "a szeptembertől bevezetendő diákhitel-konstrukció pillanatnyilag a legjobb világon", mondta. Aztán megváltozott a véleménye, augusztusban a két angol tanácsadó lemondott. Ennek az oka az volt, hogy a kormány korábbi rendeletét felülbírálván 14,8%-ról 9,5%-ra csökkentette a kamat mértékét a következő két

tanévre. A "hiányzó" 5,3% a működési költséget és a nem fizető adósok (még hallgató az illető, vagy katona, gyesen lévő, vagy elhunyt - ilyen esetekben nem kell törleszteni a hitelt) miatti károkat fedező úgynevezett kockázati prémiumot jelentette. Ezt a kamatrészt vállalta át az állam, és ezzel nem értett egyet Barr és Crawford. Szerintük az Orbán-kormány a mindenkori politika függvényévé tette az egész konstrukciót ezzel a döntésével. Valószínűleg ezen azt értették, hogy a rendszer, s így a kamat is az éppen hatalmon lévő kormány szándékaitól és a költségvetés helyzetétől függ majd, és a kamat emelése illetve csökkentése választási fegyver lesz. Szóval kemény politika ez az egész. Azért még egy keveset a hitelről, ha még bírjátok. Kezdetben úgy volt, hogy majd csak azoknak kell elkezdeniük a visszafizetést, akiknek adóköteles jövedelmük van. Aztán ez megváltozott; ha valaki nem talál magának munkahelyet, akkor is fizetnie kell, a minimálbér 6%-át. Nem mellékes dolog az sem, hogy ugyan most 9,5% a kamat, de ez megváltozhat, nőhet, és ezt az új kamatot nemcsak a változást követően

folyósított hitelekre, hanem a korábbi kölcsönökre is alkalmazzák. Sok diákot visszaretent az a gondolat, hogy esetleges alacsonyabb jövedelme esetén akár húsz évig, vagy még hosszabb ideig is törlesztheti a hitelt (így lehet, hogy az évek során sokkal többet fog kiadni adósságának rendezésére, mint az, aki egy pár év alatt megszabadult ettől a tehertől). Őket valószínűleg nem vigasztalja meg az, amit az OM honlapján olvastam erről: szerintük "a jövedelem-arányos törlesztés eredménye az, hogy lesznek, akik hosszú ideig fizetnek emiatt. Ez a rendszer lényege, ha ez nem így lenne, nem lehetne általánosan hozzáférhető hallgatói hitelt létrehozni." Hát ez van, csak így tudták biztosítani az esélyegyenlőséget. Persze elég rossz érzés az pl. egy tanári elhivatottságú bölcsésznek, hogy ugyanannyit tanul, mint mondjuk egy közgazdos, de jövőbeli alacsonyabb fizetése miatt sokkal tovább törleszthet (a 6% nem tűnik olyan vészesnek, de azért mégis) Egyszóval a diákhitel sem biztos, hogy megoldja az anyagi gondokat, de legalább a diákok egy részét hozzásegítheti ahhoz, hogy elkezdhesse, illetve

folytassa tanulmányait.
Egy pár koleszos véleménye:
Lovas Gábor (ötödéves programtervező): A maximális összeget vettem fel, hogy minél kevésbé szoruljak rá az otthoniak támogatására. Hogy mire fordítom? A mindennapi élethez fogom felhasználni, nem gyűjtök semmire. A 9%-os kamatot megfelelőnek tartom, annál is inkább, hisz esetleges emelése engem

Bánsági Andor (másodéves történész): Nem vettem fel a diákhitelt, mert nincs rá szükségem, és ha a jövőben keveset keresek, szinte csak a kamatokat tudom majd visszafizetni. Ha mégis meggondolom magam, akkor is csak egy évre és a minimum összeget igénylem. Szerintem ez a hitel annak éri meg igazán, akinek csak így van lehetősége a tanulásra.
Szegedi Krisztián (végzős jogász): Mivel tanulmányaimmal kapcsolatban már nem igazán tudnám felhasználni, így nem élek ezzel a lehetőséggel. Azoknak jó, akik a diploma után gyorsan el tudnak

nemigen fog érinteni. Épp ezért vágtam bele; azt hiszem, ezt a két félévnyi hitelt könnyebben vissza tudom majd fizetni.
Farkas Judit (negyedév német - másodév magyar): Jónak tartom ezt az egész diákhitel-rendszert, mert segítséget jelent. De ha valaki enélkül is boldogul, szerintem felesleges felvennie, mert nem szerencsés pályakezdekőskor adósnak lenni.

helyezkedni magas jövedelemmel, hisz ilyen esetben a legolcsóbb hitel. Szerintem minél "piacképesebb" egy szak, és minél könnyebb vele munkát találni, ami ráadásul nem is fizet rosszul, annál inkább megéri a diákhitelt felvenni. Könnyen elmehet napi szükségletekre ez a pluszpénz is, igazán csak egyösszegben jelentene segítséget. A kamatot kampányfogásnak tartom, biztos vagyok benne, hogy 2-3 éven belül emelkedni fog.

Hraskó István

A rendszerváltásról Bencsik-módra

Őszülő, bajszos úr, közel az ötödik X-hez, vagy talán már túl is azon, egyébként heti hetesék mondanak rá tücsköt-bogarat, újságot szerkeszt, könyvkiadással foglalkozik, az ATV-n Sajtóklub-résztvevő: ő Bencsik András, a Millenniumi Kávéház szeptember 18-i vendége.

A 70-es, 80-as években megfordult a Somogyi Hírlapnál, a csepeli üzemi lapba is írt, valamint publikált a Népszavánál, Népszabadságnál - mindvégig pártonkívüliként. Majd jött a nagy lehetőség '89-ben, a Kossuth-i hagyományokat folytatni kívánó Pesti Hírlap, melynek megszűnte után már hetilapnál dolgozott: a Demokratánál, ennek egy idő után részben a tulajdonosa is lett.

Szegedi hallgatóságának a rendszerváltás óta eltelt több, mint tíz esztendőről terjedelmesen beszélt. Az Antall-kormány négy éve volt az első témakör: az MDF mint "nagy szerelem", amely még kezdetben képes volt lefedni a nemzet iránt elkötelezettek táborát (kriptokommunis-ták/!,nemzeti liberálisok, radikálisok), s szóba került a csaknem "polgárháborús helyzethez" vezető taxisblokádnak is, ami gyakorlatilag megpecsételte az - ahogy Bencsik fogalmazott - "amatőrökből álló" vezetés dolgát. Vízválasztó a '94-es (talán csalásokkal is tarkított) választás a jobboldal szemszögéből: a lopásra berendezkedett MSZP és a szellemi-erkölcsi romboláson nyugvó politizálást folytató SZDSZ négyéves házassága veszi kezdetét. A Bokros-csomag korszaka ez, és egy újabb, dél-amerikai

típusú társadalmi torzulásé: van egy szűk elit, a középosztály gyakorlatilag nem létezik, és széles azoknak a szegényeknek a rétege, akik még éppen eléledgelnek. '98 a Fidesz éve: azé a párté, amely az SZDSZ ifjúsági szervezeteként indult, s végül folyamatos útkeresés után kötött ki a jobboldalon. Győzelme az MDF felmorzsolódásához vezetett, Bencsik mégsem szemléli tragikusan a helyzetet, mondván, a mai politikai palettán ismét felfedezhetőek az egymást jól kiegészítő, de egymástól jól elkülöníthető, önmagukat jobboldaliliként meghatározó irányzatok. Mivel a Magyar Demokrata olvasótáborának csaknem a fele MIÉP-szimpatizáns, nem hagyható ki Csurka István személye sem az elemzésből. Bencsik a csurkai magatartás sokféleségére mutatott rá: a pártelnök annak idején még MDF-esként a köztársasági elnök parlament általi választása mellett érvelt, majd később "nagyopfájú ellenzékiként" nyilvánult meg; összességében egy jól felkészült, tehetséges politikus miniprotréja rajzolódott ki. Bencsik a könyvszakmában is sikeres, ugyanis részben a személyéhez fűződő Magyar Ház Könyvszolgálatnak köszönhető, hogy a politikai tényirodalom kiadásában a jobboldali elkötelezettségű kiadók már vezetnek Magyarországon, s az is, hogy az akadémiai finnugor-szemlélettel szembenálló őstörténet-kutatás egyre nagyobb teret nyer. Sajnos egy téma megkerülhetetlen volt: a New York-i terrortámadás. Bencsik azt taglalta, kinek állhatott érdekében a merényletsorozat. Oszama bin Ladennek és vele együtt az arab világnak, valamint Indiának, Kínának nem, viszont a hatalmas gazdasági válságot és a

csecsenek szabadságharcát kezelni képtelen Oroszországnak, és a KGB-ben szocializálódott vezetésének elképzelhető, hogy köze volt a szörnyű cselekményekhez - vélte az újságíró. Bencsik András ki akart maradni a politikai újságírásból, de a rendszerváltás sodró lendületű eseményei magukkal ragadták. Az ő olvasata az elmúlt évtizedről csak egy lehetséges olvasat, amelyet természetesen lehet kritizálni, a hitelességét viszont

nem lehet vitatni, mert a Magyar Demokrata főszerkesztője mindvégig ott volt a "tűz közelében." Aki másfajta elemzésre kíváncsi, vagy mást szeretne visszahallani, talán jobban teszi, ha például Baló György, Aczél Endre vagy Forró Tamás ajtaján kopogtat.

Parti Tamás

Kovács László "egycsöves ösztűzben"

Nagy a tömeg. Na, azért nem túl nagy, de volt már kisebb is. A Plazában persze ez megszokott dolog, de most, hogy itt van a Havas meg a Kovács, az elviselhetőnél mégis nagyobb a főtéri népsűrűség. Főtér? Elég morbid dolog egy megamarket zárt dobozának szívét főtérnek nevezni, mégha a plazások dízsjnt tekintve megpróbálják utánozni az igazit. Testileg sikerül is nekik, szellemileg kevésbé. Szóval, sokan vagyunk, a fronton a nyugdíjasok nyomulnak, középen és utóvédként a huszonévesek, lehet találgatni, ki ki miatt jött el.

Túl sok idő azonban eszmefuttatásokra nincs, mintegy negyedórás késéssel előlép Havas Henrik, nyomában Kovács László, Havast még halljuk is, Kovácsot eleinte kevésbé, Havas egyből le is csap, 'azt nem tudom, hogy a közönség hallja-e Kovács László hangját, de vajon Kovács László hallja-e a közvéleményét?'. Kovács persze nem jön zavarba, hozza formáját, olyan, amilyennek mindenki megszokta, a jól ismert gesztusok, hanghordozás, mimika, semmi meglepetés, csak mondja, csak mondja; néha úgy érzem, nem is ő ül ott, hanem csak egy viaszfigura Madame Tussaud panoptikumából, a testőre meg hasbeszél. Persze Kovács valószínűleg ilyennek született, plusz így is érzi jól magát, amúgy meg ilyen szempontból sokszor a bal is jobb és a jobb is bal. Fél óra múltán egy mélyebb hang ébreszt, Havas szokásos stílusában éppen

kérdésnek álcázott anekdotába kezd, "nekem", mondja, "aki az ország egyik legjobb egyetemének egyik legjobb tanszékén tanítok", általános derűtlenség, Havas arcán szintúgy, szóval neki, Havas Henriknek azzal kell szembesülnie, hogy az előadásai über full-house-osok, az emberek a csillárokon is csüngenek, és a tanári asztalánál nem ő ül, hanem három tanítványa. Amúgy Havasnak igaza van, mert - teszem hozzá már én - mindez azért van így, kedves Kovács László és mélyen tisztelt elődök és kortársak

bármelyik oldalról is, szóval azért, mert tömegoktatás, mert növeljük a létszámokat, mert 40% kell meg 50, mert a kirakat addig szép, amíg nem nézünk mögéje, feltétel meg lófütty, ha lesz is, abba vagy a diákság szakad bele, vagy cakkundpakk a társadalom, szóval ezért, csakis emiatt kell egy negyven fős terembe hetven büdös kölyköt begyömöszölni. Kovács hallgat, aztán válaszol is valamit, de mindegy, erről amúgy nem ő tehet, ez az általános trend, mindegy, hogy Antall, Horn vagy Orbán. Az idő vánszorog, Kovács folyamatosan idézget a pártprogamból, elmondja ugyanazt kétszáz-huszonötödször, ahogy ez politikai fórumokon általában szokás, aztán egyszer csak vége, jöhetnek a nézői kérdések, de nem, azt már nem szobrozuk végig, vesszük a kalapunkat és lassan kioldalazunk a tömegeből, hogy - egy "maszkulinszagú - kemény gyerek" sztereotípiát erősítendő beszélással befejezve a történetet - még elcsípjük a Dortmund-Liverpool elejét.

web-

Svéd Griffek a Légierőnél

A Nemzetbiztonsági Kabinet a Gripeneket látta jobbnak

A Magyar Légierő siralmas állapotát azt hiszem senkinek sem kell bemutatni. A felújítási lehetőségek híján lassacskán elavuló, már-már repképtelen MiG-29-ekkel lehetetlen feladat kielégítően ellátni az ország légterének védelmét. A botrányoktól sem mentes elmúlt pár évben többször szóba került a légierő újonnan gyártott gépekkel történő modernizációja, pontosabban a jelképes csapásmérő erő nagyarányú fejlesztése, valamely többfunkciós "nyugati" típus által. A közhiedelemmel ellentétben egy új típus rendszeresítése s a régi megtartása nem zárja ki egymást. Sőt, ez tűnik a legjobb megoldásnak. A felújított, egyébként légvédelemre optimalizált MiGek (teljes létszámban) el tudnák látni az ország légterének

"szégyen", - mint ahogy elsőre annak tűnik - hanem nagyon is bevett gyakorlat szerzte a világban. Az első "ingyen lízing" ajánlat szinte azonnal megérkezett az Egyesült Államokból, használt, a Nemzeti Gárda állományából kivont, és lekonzervált F-16-okat kínálva fel. Erre hamarosan ráigérték a svédek is a JAS-39 Gripenrel. Az idén még ezekhez hozzájött a belga és török ajánlat, egyaránt F-16-okra, teljes döntésképtelenségbe hajszolva a Nemzetbiztonsági Kabinet szakértőit. És ahogy telt az idő, az "ingyen lízing" egyre többbe került. (Jelenleg a harci gépek piacán felfelé mennek az árak. A 90-es évek elején és közepén viszont a mélyponton voltak. Például Portugália kevesebért vett új F-16-okat '94-ben, mint amennyit - kb. 160 milliárd Ft-ot - mi fizettünk volna idén februárban, ha azonnal elfogadjuk az akkor igencsak közelinek és kedvezőnek tűnő amerikai ajánlatot a 20+4 db F-16-ról. Tudva levő volt már évek óta, hogy minél tovább húzza a kormány a döntést harci gépek beszerzéséről, annál többbe fog az kerülni.) Februárban az F-16 "ingyen lízing" 160 milliárdjáért még olyan gépekről volt szó, melyek használtak ugyan, de olyan szerkezeti korszerűsítésen (Falcon Up) estek volna át, melynek révén akár még húsz évig is üzemben állhattak volna, elektronikai szempontból (MLU) pedig igazi csúcstechnológiával felszerelt harci gépeket kapott volna a Magyar Légierő. A svédek erősebb kampányba kezdtek, mire az amerikaiak feljebb vitték az árat és lejjebb a minőséget (hogya miért, az rejtély). A döntésképtelen kabinet pedig csak húzta-halasztotta a döntést.

őrzését, míg az újonnan jövő gépek megfelelő csapásmérő erővel rendelkezzenek (ami jelenleg nincs), és felajánlhatók lennének NATO-beli feladatok végrehajtására (mint a katonai szövetség tagja, ennek kötelességünk eleget tenni). Új harci gép beszerzésére a kormány régebben írt ki pályázatot, de a tendert 1998 második felében lefűjták, mondván: az ország gazdasági helyzete nem teszi lehetővé a - kétségtelenül drága - fejlesztést. Az elmúlt évben vetődött fel a légierő használt, de korszerűsített gépek lízingelése által történő fejlesztése, illetve ezen gépek átmeneti használata egy teljesen új típus végleges beszerzéséig. A Honvédelmi Minisztérium 20+4 db használt nyugati harci gépre kért ajánlatot. Használt harci repülőgépek rendszeresítése egyáltalán nem

JAS-39 Gripen

A döntés aztán mégiscsak megszületett. Ha jól emlékszem szeptember 10-én, csak hát a hír, úgy egy nap után háttérbe szorult egy másik repülőgépes hír miatt, ami - mondjuk úgy - nagyobbat robbant. A Nemzetbiztonsági Kabinet döntése egyébként a svéd ajánlat Gripenjei mellett döntött. Ez 130-140 milliárd forintba kerül majd az országnak. Ezért az összegért kapunk 14 db (12 db frontvadász + 2 db kiképző) harci gépet, valamint az ígéretet, hogy a svéd SAAB cég az összeg 30%-át Magyarországon fekteti be. A lízing tizenkét évre szól. Első ránézésre az egész helyzet arra emlékeztet, mint mikor a kecske sem lakott jól és a káposzta sem maradt meg. Ugyanis a gépek nem NATO-kompatibilisek, ezt a munkát a kormány brit segítséggel (valószínűleg a British Aerospace lesz az) tervezi elvégezni. A szükséges átalakítások után a fegyverzetet az Egyesült Államoktól kívánja beszerezni (hacsak az amerikaiak el nem lövik minden muníciójukat Afganisztánra...). Az átalakítások pluszköltségeket jelentenek, a fegyverzet benne van az árban (ebből arra lehet következtetni, hogy vagy a gépeket béreljük nagyon olcsón - ami egy ennyire új típusnál valószínűtlen -, vagy pedig nem vásárolunk elegendő mennyiségű fegyverzetet). Mindezekon kívül Gripen nem elsősorban csapásmérő tulajdonságokkal rendelkezik (ezt mutatja max. 3,5 tonnás fegyverterhelése is - az F-16-é kétszer ennyi), pedig a Magyar Légierőnek elsősorban arra lenne szüksége. Továbbá nem két repülőszázadnyi (24 db) harci gépről, van szó, mint azt oly sokszor kihangsúlyozták, hanem csak egy századnyiról. Igaz, emellett döntés született arról is, hogy a MiGek nem kerülnek selejtezésre, hanem az orosz gyártó 14 gép felújítását elvégzi. Így szerencsére a néha "ócskavasnak" titulált madarak nem kerülnek szemétre, hanem még jó pár évig védhetik a magyar légteret. Csak hát ugyanennek az - egyébként megbízhatatlan - orosz gyártónak hála, évek óta a 28 ('98

július óta csak 27) MiG-29-ből jó ha 8-10 van repülőképes állapotban, a szükséges pótalkatrészeket pedig csak a maradék állomány "kannibalizálásával" lehetséges csak beszerezni. Ez is azt mutatja, hogy legyen akármilyen jó egy harci gép, megfelelő alkatrész-utánpótlás híján csak egy méregdrága fémkaszni.

És a bérelt gépmennyiséget illetően még egy apróság. 14 bérelt és 14 felújított, remélhetőleg "azonos hullámhosszra" hozott (NATO-kompatibilitás, idegenbarát azonosító rendszer, stb.) repülőgéppel a Magyar

Légió még így is csak 28 db bevethető harci géppel (plusz néhány alacsony harcértékű, csekélyke csapásmérésre alkalmas oktatógéppel - L-39 Albatrosz) fog rendelkezni, holott az idevágó nemzetközi szerződések ennek sokszorosát engedélyezik hazánknak.

Hogy végül is a kabinet helyesen döntött-e, annak megítélését az Olvasóra bízom.

Illés András

Kollégiumi versek

Vak tükör

Az ősmagot a legszebb fény hívta táncra,
hogy az erő részeként teremtsen új világot:
a fogantatás kertjében sötét homlokú fa nőtt
melynek lombján a néma rejtély ívelt.

Egyedül Isten tudta a hasadás lényegét,
melyből szárnyra kapott az ismeretlen korcs.

Zavart keltő, csodálatos lény -
arcát a fény, hátát az árnyék öleli -

Egy nő, aki nőben keresi a nemzés örömét
s férfivá akar lenni.
Egy férfi, a nő lelkével, ki a három princípium
végtelen harcát vívja:
test szellem és lélek
nő férfi és Isten
csomóban lázadnak sorsuk ellen.

A kezdet célját és a vég pillanatát
kutatják szüntelen egy izzó körben,
melynek falát érintve
riadtan esnek vissza önmaguk
ingó kódébe.

A felismerés távoli alakját fürkészem -
s míg ezt teszem:
elnyúlnak az arcok az álmos térben.

Czeglédi Ádám

Líra

Foltos, fakó volt a hold,
S fájón bűgő dalt dalolt
Zajló, zsongó, bús hangon,
Áldott, vágyó-konokon,
Lopva, bomló dalnokom,
Dallá váló lantosom,
Topáz tollú táltosom,
S dobbant, dobbant álmodón,
Vágyat várón, búsulón,
Hajladozón, halkulón -

Hozzad hajolt révedőn,
S Beléd karolt, éltetőm.

Vernyik Zénó

Nyárutó

Tovasuhant fejem fölött ismét egy nyár,
aranyló búzatáblák emléke kísér utamon.
Csodálva még az ég nyári kékjét
nézem, hogy szállnak fejem fölött a fecskék.
Szerelem illatú nyári estékbe burkolózva
csodálom a napkorong alkonyati fényét,
mi nappal még hevesen perzselő,
de az éjjel hűvösében érzem, itt az ősz!

J.

Őszelő

Belefullad a nyár az őszbe.
Még arcomat simogatja a napsugár,
de a fákról már sárguló levelek
csüngnek alá lombkorona gyanánt.
Hűvös szellő simítja karomat,
megborzongok érintése alatt.

Fáradtan néz le rám a nap korongja,
" elmúlt a nyár " - egyre csak ezt mondja...

J.

Cummings

Éji dal

Az éj egy néma óceán
A Hold fénylik a túlsópartján
Fénye az éji szivárvány
Csöndje kék lelkeknek két szárny
Két keze óvó ápoló
Nem hattyú Ő egy tyúkanyó

Vernyik Zénó

Titkok kertje

Bizonyára már elszoktatok a lehetetlenebbnél lehetlenebb költeményektől, a mordvin dalocskáktól, viking sagabetétektől, kínai rigmusoktól, perzsa gazelektől. Most azonban holttaiból újra éled az "elveszett irodalom", tovább kalandozunk az európai fülekek idegenül csengő népek költészeti kincsei között. Ez alkalommal Közép- és Belső-Ázsia felé vetjük kíváncsi tekintetünket. Témánk az iszlám-török irodalom. A színes múlttal rendelkező török népek közül a karlukok a X. században jelentős birodalmat hoztak létre Közép-Ázsiában: a Karahánida államot. A karahánidák legendás vezére, Szatuk bugra kara hákán volt az első török fejedelem, aki felvette az iszlám

angyalszárnyad nincs talán,
mégis ott élsz, fenn, a fán.
fölködtél azúrkeék Ég,
hívogat a messzeség.
Várnak rád A csillagok,
fényük csak neked ragyog.
szüleid a hold, s a nap,
dalolj, s bárki táncrea kap.
repülhetsz, csak élned kell,
higgy, s meglásd, a menny közel.

Vernyik Zénó

vallást, ezzel megindítva azt a történelmi jelentőségű folyamatot, amelynek során az eddig különböző művelődési hatások alatt álló török népek egymás után váltak muszlimokká, és ezáltal bekerültek az arab-perzsa műveltségi körbe.

Költészetük vallásos és szerelmi, bár elvétve kivételekkel is találkozunk (a kánt vagy a boroskancsót dicsőítő énekek, filozófiai költemények).

Mahmud Kasgári (I. és II.) életéről keveset tudunk, nevéből sejthető, hogy Kasgárból származott. Bejárta a törökök lakta területeket, és megismerte az ott élők dalait, történeteit. Majd a bagdadi kalifának ajánlva arabul megírta "Török Szótári Gyűjtemény" c. művét, melyben sok török népdal szerepel, ősi szótagszámláló ritmusú versek.

Atái (III.) a XVI. század szülőtte, udvari költő Szamarkandban. Egyetlen gazelgyűjtemény maradt fenn tőle. Érdekessége, hogy a perzsa gazel formát néha nem tartotta be. Törökös rímei szabálytalannak számítottak.

A régi török irodalom legkiemelkedőbb képviselője Alisir Navái (IV.) Udvari ember, humánus államférfi volt, intrikákkal azonban eltávolították posztjáról, szülővárosából. Szerzetesnek állt és verselésre adta a fejét. Monumentális életművet, több mint háromezer költeményt hagyott hátra - szerelemről, emberi eszmékről és a pojáca udvari szokásokról.

I.

Katun-Szini fölkiáltott
tangut béggel harcra szállott
sebet kapván mind kiáltott
folytak nyakukból vércseppek

Vitéz hősök harcra keltek
dühödt szemet meresztettek
véres vassal verekedtek
mit tokba már nem tehettek

Sokak feje földre gurult
ellenségük lám megörült
erős vasuk vérbe merült

mit már tokba nem tehettek

II.

Nóta szájrul szájra jár
korsó csésze sorba vár
sokat sírtam érted már
jöjj vigadjunk gondtalan

Korsó feje libafej
teli serleg kerek a szem
bánatomat felejttem
örvendezzünk untalan

Hármat iszunk kiáltunk
talpra szökve táncolunk

oroszlánként ordítunk
már örömünk itt terem

III.

Oly varázsos, mint a préri, parton ül szerelmesem,
Kék habokkal játszadozván feredőzik könnyeden.
Hol a Szalszabil vizében sétál, hűriként lebeg,
Hol az édenkerti Kevszer habjából kél csendesen.
Karja tisztább, mint a forrás, nem kell vízben mosnia,
Sőt vizet mos, hogy a víz a karjától tisztább legyen.
Véle voltam, két szememmel láttam őt, most ismerem;
Ő a sellő, róla mondják: olykor-olykor megjelen.
Ó, Atái, látnod kell szemöldökét, mert párja nincs,
Hajnal mihrábjában Jászín-szúrát morzsol csendesen.
IV.

Hontalan az idegenben boldog nem lehet,

Nem ad néki a világ víg, kedves életet.
Aranykalitban viruljon piros rózsa bár,
A bülbülnek tövisekből fészke nem lehet.

Hívó, néked híri kéne, énnem a kedvesem,
Neked jussanak a mennyek, borozóhely kell nekem.
Borozóhelyen pohárnok és serleg, mi kell nekem,
És ha serleg van előttem, mindig színig telt legyen!

manci

Szeged e la cultura italiana

Senki ne rémüljön meg a cím láttán, eszemben sincs
olaszul írni! (Még jó! - a szerk.)

Szeptemberben Szegedre visszatérve mindannyian tapasztalhattuk, hogy a busz megváltoztatta járását, táncos léptei egyre messzebb lejtenek kicsiny kollégiumunktól; hogy az egyetemi könyvtárban megint más módszerrel kívánják a kíváncsi hallgatót könyvhöz juttatni, és hogy a Kárász utcát szokás szerint feldúlták (hiába, a milliomos Kárász úr elrejtette kincs legendája most is foglalkoztatja a város vezetőségét). A sok változás mellett talán fel sem figyelt senki arra, hogy a Kárász utca végén, a Dugonics téren a Vajda-ház szintén a kőművesek s egyéb mesteremberek gondjaira lett bízva, és az eredmény szeptember 22-én, szombaton, egyidőben a Kárász utca átadásával, megszületett.

Dante Alighieri

Az Olasz Kultúrintézet megnyitóján meglepően sok volt az érdeklődő, de mégsem kell annyira rácsodálkoznunk a megjelentek nagy számára, hiszen voltak plakátok szerte a városban, reklám a Kárász utcai színpadon és "terülj, terülj" svédasztal.

Jómagam az ünnepélyes megnyitóról elkéstem, a svédasztalt addigra lecsupaszították, de még rengeteg ember lödörgött a frissen festett falak között az bútorozatlan termekben. Félkész hangulatot árasztott minden, a galérián a sarokba söpörve malter, festékes dobozok, fatörmelék sugallta, itt tegnap még a munkások tevékenykedtek szorgalmasan. A víz még nincs bevezetve, de az intézet szellemi atyjainak töretlen lelkesedése ott szédelgett a festékszag mámorában a tiszta falak és fehér mázas ajtók között. Egy nagy kapun át lehet a Vajda-házba bejutni. Az alsó szinten a "Z. Nagy" Cukrászda továbbra is üzemelni fog, mégha most az édesszájúaknak csalódottan kellett látniuk a "zárva" táblát. Nem túrta ki az olasz kultúra a

cukrászdát, ellenkezőleg, növeli a forgalmát, legalábbis ezt várják a tulajdonosok, mivel bővítő átépítésekbe kezdtek. A kapu után lépcső visz fel az emeletre, ahol magát az "Intézetet" találjuk, leendő videó- és könyvtárával, irodahelységeivel, s a lépcsőn túltekintve tágas belső udvas várja a komolyzenét kedvelőket: ez lesz az intézet "koncertterme". A megnyitón már fel is avatták, a Viva Verdi című produkciót hallgathattuk meg.

Program programot ért, amint a koncert utolsó hangjai elháltak, már kezdődött is a Dugonics téri nagyszínpadon Eduardo de Filippo színdarabja, "A komédia művészete". Giorgio Pressburger, aki a Budapesti Olasz Kultúrintézet után a szegedinek is vezetője, mondta a bevezetőt tolmács segítségével, de egy alkalmas pillanatban átváltott, és bájosan tört magyarsággal mesélte el, miről fog szólni a darab. A budapesti Katona József Színház színészei kitétek magukért. Külön ínyencség volt a darab elején és végén felcsendülő nápolyi dialektusban énekelt

daloscska. Egyedül a technika hagyott némi kívánnivalót maga után, mivel a két utoljára színrelépő színésznek már csupán olyan hangosítóműtűr jutott, amely inkább homlokmelegítőnek, mint hangosítónak volt jó.

De térjünk vissza az Olasz Intézetre! A megnyitó után várhatóan bútorok, titkárnők, szobanövények és szőnyegek is kerülnek belé, akkor kezdődik el a valódi élete! Az olasz kultúra megmutatja magát Szeged városában. (Jó tudni, hogy efféle intézmény napjainkban egyedül Budapesten van. A szegedi a második!) Lesz nyelvoktatás minden szinten; koncertek, kiállítások, filmvetítések. Önálló programok, és a budapesti események Szegedre "utaztatva".

Zárszavam reklám: mindenkit szeretettel vár az Olasz Kultúrintézet! Legközelebbi látnivaló a Nobel-díjas költő: Salvatore Quasimodo kiállítása lesz.

-manci-

Kaláka

Előre utáltam az egészet. Mi értelme van nyár elején frissen abszolvált vizsgaidőszakkal, lánglelkű huszonevesen bogarakat szurkálni egy szegedi terepgyakorlaton? Talán a prekoncepció miatt, talán mert tényleg nem nekem való a rovarrendszertan, de egy biztos: alig vártam, hogy vége legyen. Vágtáztam is Miskolcra mozdonyhalálában, amint lehetett, mert már elszalasztottam két napot a XXII.Kaláka Folkfesztiválból. Elmondhatatlanul hosszú négyszáz kilométer volt. Az állomáson nem várt senki, azt sem tudtam hol fogok aznap aludni. De nem érdekelt. Miskolcon egy dolgot tudok csak, hogy merre van a diósgyőri vár. Ez az egy létfontosságú információ tartott életben. Vonatmocskos voltam és izzadt, a fáradtságtól vibrált a szemem. Aztán jöttek és keblükre öleltek a régi lelkek, és újra éreztem a rámbocsáttatott egykori bűbájt, hogy velük a világ ellen is, hogy minket soha senki, hogy mi mindörökké. Félszavakból, szemvillanásból értjük egymást, egyszerre mondjuk ki, ha ugyanarra gondolunk. Olyan öröm ez, hogy a fesztivál szinte csak körítés. Pedig az sem piskóta. Átszellemülve meséltek az általam elmulasztott Ghymes-koncertről és a tömeg megtapasztalt, zeneirányította erejéről. Én még szegedi fellépéseikről tudom: az ő zenéjük képes arra, hogy tőle az emberek együvé valónak érezzék magukat, büszkén magyarnak anélkül, hogy piros-fehér-zöldeket mondanának. Aztán ott volt a Folkestra, akik szinte egzotikussá tették a magyar népdalokat, pedig csak kidomborították a rejtett vonalakat. Vagy a német Di Grine Kuzine macedón cigánysramli-zenekar, akik iszonyatos nagy lakodalmat csaptak volna, ha délután ötkor 36 fokban rajtunk kívül is lézeng arra valaki. Majd gyilkos Tesco-percet majszoltunk és csak messziről figyeltük a belga Troisoeurs neosámán hibridzenéjét, mivel a tomboló tömegektől meg sem tudtuk közelíteni a bejáratot. Tartalékoltunk legalább a Kaláka-koncertre, mert le kellett valahogy mozogni, hogy Volt egy fakatona..., meg hogy Jonatán, a kapitány...és azt is Amikor menekül a nandu...S végül hajnal kettőig hallgattuk az idős Fodor Sándor Netit és a Gajdos zenekart, és a hidegtől vacogva egymáshoz bújtunk, és úgy énekeltünk a kocsmában még akkor is, mikor már kiszedték alólunk a lócát és elbontották fejünk fölül a fesztivál sátrait. Jövő júliusban asszem megint megyek Kalákára.

bereczki

"Láthatatlan magyar filmek"

A napokban a szobatársam ismét egy halom szórólappal állított be a kollégiumi szobánkba. (Ez a mániája, mindenféle vackot összeszed.) "Na, ezek a közösben végzik az asztalon." - gondoltam. Bingó! Rá is vetettük magunkat rövidesen a felhalmozott papírkupacra. Volt ott minden földi jó: koncert, mozi, színház, előadás, irodalmi est, buli, sőt még néhány nyelvtanfolyamos papirusz is képviseltette magát. Először csak tisztes távoból mértem fel a terepet. A sok kis füzet és színes lapocska között megakadt a szemem egy fekete-fehér, téglalap alakú kis szórólapon. "Láthatatlan magyar filmek III." Mi a csuda! Kezdték érdekelni a dolog. Ezt meg kell nézmem jobban. "Válogatás a 32. Magyar Filmszemle filmjeiből." Gyorsan végigolvastam az ajánlót és eldöntöttem: ezt látnom kell! Az időpont megfelelt (igaz, ha aznap nem marad el az utolsó órák az utolsó percben, akkor igencsak fel kellett volna húznom a nyúl cipőt, de hát ezt hívják a sors kezének, nem igaz?) Hát így jutottam el a szegedi Régi Zsinagógába 27-én este 6-kor. 4 filmet vetítettek aznap, nagyjából leírom milyenek és mit tudhatunk róluk (mert hát ezért foglalom itt a drága helyet). Szóval 18 órától a **Maraton** című dokumentumfilmet láttuk. Mispál Attila rendezte; a 2001-es Mediawave "nemzeti kategóriájának" legjobb színészi díját Kovács Lajos hozta el, akinek nem mindennapi vállalkozását kísérte végig a kamera. A Bárka Színház színésze ugyanis 55 évesen megpróbálta lefutni a maratoni 42 km 195 m-t. A film a verseny előzményein és lefolyásán kívül a színész életének egy-egy mozzanatát, jelentős filmjeinek egy-egy kockáját is felvillantja. (A mellettem ülő, egy jobban hozzáértő barátom szerint nagyon tanulságos és mindenkinek ajánlott, főleg az ilyen versenyre készülőknek kötelező megnézni.) 19 órától az **Öt után, hat előtt** és a **Beszélő fejek** című filmeket láthatta az érdeklődő közönség. Az elsőt Oláh Lehel írta és rendezte és a legjobb operatőri díjat Dobóczy Balázs kapta. A másodikat a 32. Filmszemle legjobb kísérleti filmjévé választották; írta és rendezte: Fliegauk Benedek. Ezután jött a csúcspont **Macerás ügyek** címmel. Hajdu Szabolcs a legjobb elsőfilmes rendezői díjat kapta meg ezért a filmért, míg Lemhényi Réka a legjobb vágó díját tudhatta magáénak a Filmszemle után. A történet bonyolult és egyszerű egyben. Egy fiú, egy lány, még egy fiú és egy kis bonyodalom. Szerelem, barátság... de ezúttal egy kicsit másképp. Minden benne van egy jól eltölthető estéhez. Az első felvonás ezzel le is zárult. Kiürült a terem;

mi is komótosan ballagtunk hazafelé a másnapi folytatásra gondolva. Másnap. A helyszín változatlan, az idő 18 óra, a székek, a filmvászon, a vetítő (sőt még a vetítő srác is) változatlan és a közönség soraiban is fel lehet fedezni egy-két, tegnapról ismerős arcot. (Szóval nemcsak mi vagyunk fanatikusan kíváncsiak a folytatásra!) Az első film az **Afta**, legjobb kisjátékfilm díjas és a 2001-es Mediawave "nemzeti kategóriájának" fődíjasa. Rendező: Polgár Tamás. 22 perc, egy unalmas nap. Ennyi az egész. A történet ott kezdődik, ahol a film véget ér. Mi tagadás, azért még egy párszor meg kéne nézmem... Szintén kisjátékfilm a **Szortírozott levelek**, mely egy szürke kisember életéről szól, aki a maga alkotta kis világában egyetlen hóbortjának él, s ezzel pótolja a hiányzó emberi kapcsolatait. Groteszk mese a 20. századi magyar Akakij Akakijevicsről. A Filmszemle legjobb operatőri díját (Pohárnok Gergely) és a játékfilm zsűri dicséret oklevelét kapta. 19 órától vélhetően a hátralévő két filmnek köszönhetően rohamosan növekedni kezdett a kis mozi nézőközönsége. A Jadviga párnája és a Rosszfiúk sztárjának, Bodó Viktornak első rendezését dicséri a **Citromfejek** címet viselő kb. 50 perces kisfilm. Szatíra egy férfiről, akinek gyökeresen megváltozott az élete, miután egy reggel szörnyű grimaszt vágott. "Addig jár a korsó a kútra... míg úgy marad" - jelen esetben legalábbis ez történt. A cím sok mindent elárul... Azt hiszem, az utolsó filmet már elég jól beharangozták eddig is (persze semmi jót nem lehet elégszer dicsérni). Én csupán csatlakozni tudok az előttem szólók - és bizonyára szakavatottabb kritikusok vagy műélvezők - népes táborához, akik pozitívan értékelték a legjobb elsőfilm díjas alkotást, a **Moszkva teret**. Ezen kívül Pápai Erzsébet a legjobb női epizód-alakítás díját is megkapta, és ha ez még mindig nem volna elég, a film észrevétlenül belopta magát az ember szívébe, amit az is bizonyít, hogy közönségdíjas lett. Kedves, természetes, tipikus kamaszfilm bulival, csajokkal és verdával. A 30 éves Török Ferenc rendező lazán, könnyedén nagyot alkotott... Ez tényleg jó! Nem beszélve arról, hogy ezt valószínűleg nemcsak én hallottam a filmről, mert a vetítés előtt még legalább 3-4 újabb széksort kellett "létrehozni" a szervezőknek, annyian lettünk hirtelen a kis moziban. Tehát a nézőtér tömve, kezünket és lelkünket a frissen készült forró teával melegítjük. Jó barátok, ismerősök a sorok között... a hangulat kész,

indulhat a vetítés!
Szerintem érdemes megnézni, a film magáért
beszél...

Verbói Barbara

Koncert, színház, satöbbi

Nyári álomtól csipás szemünkkel mit sem törődve kezdődött el a tanév, csak úgy figyelmeztetés nélkül, orvul. Hogy az egyetemi robot ne ölje meg a szellemet, itt van egy kis programajánló a közeljövőre.

Ha szeptemberben a JATE Klubban meg volt a P.U.F., az Anima meg a Kispál (megakispál?), akkor most jöhet a Másfél (okt.5.) és a Sziámi (okt.9.). Koncert - hála az égnek - nem csak itt lesz. Október 5-re várható még az Alterránál a Régi Zsinagógában egy Ghymes-koncert. Smaragdváros - lemezbemutató, ha jól tévedek. Az Ifjúsági Házba jön október 10-én az új felállású Cotton Club Singers. Ők is lemezbemutató turnén vannak; szegedi állomásukon vendég a Four Fathers. A Bartók Művelődési Központban 15-én Fellegi Ádám

Lilla és Nagy Gábor népzenei estje várja az érdeklődőket. 11-én a Rozsdamaró zenekar fellépése szolgálhat mindenki örömére a Tamási Áron Klubban. A jazzszekcióból nyugodt szívvel ajánlom 11-én Enyedi Sugárka szextettjét, 12-én pedig a Sic énekegyüttes koncertjét a Millenniumi Kávéházban.

Októberben indul a kőszínházi évad. Idén ismét sok zenés darab szerepel a Szegedi Nemzeti Színház műsortervében. Itt van rögtön Richard Strauss ritkán játszott operája, az Ariadne Naxos szigetén. Az október 4-i bemutató után a holland-lengyel-magyar koprodukció rögtön egyhónapos holland turnéra utazik. Itthon csak ezután láthatja az, aki a premiért elszalasztotta. A hazai főszereplő Fonyó Barbara és Farkasréti Mária lesz, de láthatjuk még az előadásban a tavalyi évad emlékezetes Oberonját, Szolnoki Apollóniát is. Októberi bemutató még Ivan Kusan Galócza című tragikomédiája a Tantuszban és az Ágacska című mesejáték. Valószínűleg a szabadtéri sikereken felbuzdulva öt este tűzik műsorra Román Sándor társulatának, az Experidance-nek

Beethoven e-moll szonátáját és a VII.szimfónia Liszt-átíratát adja elő. Idén hatodszor húzza fel a vitorlát az Őszi Kulturális Fesztivál. Nem próbálok hiteles keresztmetszetet adni a programsorozatról, mert varázsolni nem tudok. Már csak a programok mennyiségéért is dicséret illet a Szegedi Tudományi Egyetem Kulturális Irodájának munkatársait. Néhány név a résztvevők hosszú sorából: Gregor József, Mácsai Pál, Székhelyi József, Udvaros Dorottya, Havas Henrik, hogy csak a csillagokat(...) említsem. Mivel ezen írásomban még nem szerepelt népzenei program, íme néhány a fesztivál kínálatából. Október 4-én az Alsóvárosi Kultúrházban lép fel a 25 éves Téka (koncert és táncház). 5-én a Bartókban Ivánovics Tünde, Polgár

Ezeregyév című előadását. További bemutatók az év folyamán: Kálmán Imre: Csárdáskirálynő, Szokolay Sándor kortárs operája a Várnász, Shakespeare Szentivánéji álma Alföldi Róbert rendezésében, Hernádi Judittal, mint Titánia. (Alföldi mostanában négy Shakespeare-darabot rendezett Kárpát-medence szerte, most mi is megkapjuk az adagunkat.) Aztán jönnek még A salemi boszorkányok Szalma Tamás vezényletével, musicalnek pedig ott a Jekyll és Hyde és a két évvel ezelőtti Padlás felújítása. Figaro házasodik, Simone meg Boccanegra, meg A tizedes meg a többiek. A Tantusz idén is négy bemutatót tart. Ezek a már említett Galócza, a Galilei élete Brechtől Zsótér Sándor rendezésében, továbbá Csáth Géza A Janika és Shaffer Equus c. darabjai. Műsoron marad a Gyalog galopp, a Falstaff, a Szerelmi bájjitalutóbbi kettő Gregor Józseffel-, a Hókirálynő, az Úri divat, a Tantuszban pedig a Portugál és az Indul a bakterház. Mazsolázatok kedvetekre!

bereczki

Móra-mese

Egyszer volt, hol nem volt, talán még a hatalmas Tisza folyón is túl, az 5.számú főút közelében, a Népliget mögött állt egymagában egy hatalmas luxusvilla, amelyet Móra Hotelnek hívtak. Abban élt, éldegélt

Piroska az édesanyjával, az 5.emelet kényelmében, extra körülmények között. A lányt azért hívták Piroskának, mert az orra már borvirágos volt a sok jó szesztől, amit a Cirbiben szippantgatott nap mint nap.

Egy napon így szólt hozzá édesanyja:

-Piroska! A nagymamának ki van kapcsolva a mobilja. Eléggé aggódom érte, utoljára kedden hajnalban láttam, amint a szomszédjával támolyogtak haza a BTK-s buliból. Remélem, nem esett baja. Mindenesetre vigyél neki egy kis tejet, hogy másnapos gyomrát megnyugtassa.

El is indult Piroska a nagymamához, aki a 3.emeleten lakott, de előbb le kellett mennie a boltba megvenni azt a bizonyos tejet. Ahogy jött visszafelé, átkelt a négysávoson, amikor elviharzott mellette a farkas, aki egyébként a Herman Kollégium hírhedt lakója volt. Most éppen bőszen mobilozott, a napi sefteléseit intézte, az ukrán maffia embere volt.

-Nicsak Piroska! Hová-hová ilyen sietősen?

-Megyek a nagymamához, viszek neki tejet, hogy másnaposságát kikezelje.

-Na és hol lakik a kedves nagyji?

-Itt a Mórában, a 3.emeleten.

-Hát akkor siess, nem is akarlak feltartani.

A farkasnak beindultak az agytekervényei, már amennyire ez egy hermanostól elvárható, nem sok eskély van rá...(kivéve az egyetlen hős vadászpilótát, akiről a későbbiekben még lesz szó bőven) - szóval elkezdett "gondolkozni": "Ha ez egy nagymama, akkor bizonyára egyedül él, és valószínűleg nehezen is mozog. Na meg persze unatkozik...hátha szüksége van

Daniel karjai közül, és még a film végéről is lemaradt szegény. A farkas feltette a nagymama hajhálóját, szemüvegét, leöblítette a zsíros falatot egy kis rummal és befeküdt az ágyba. Ekkor lépett be Piroska.

-Pfujj nagymama, Te már megint ittál, áll a piaszag a szobában!

-Ugyan kislányom, igazán csak egy kortyot ittam a nehéz vacsora után.

-És milyen mély a hangod! Meg a szád is milyen nagy! A farkast kezdte idegesíteni a sok süket duma, így aztán inkább felfalta Piroskát is. Ekkora mennyiségű tápláléktömeg még egy tapasztalt gengszternek is megfekszi a gyomrát, lefeküdt hát aludni, hátha jobban lesz.

Ekkor repült arra a már említett vadásznak a vadászgépén és már a Móra feletti légtérben meghallotta az iszonyatos horkolást. Leszállt hát a

egy kis anyagra...és az ilyen vénlányok mindig tartanak takarékkönyvet a párnájuk alatt...".

Piroskát megelőzve gyorsan beosont a Mórába, még a diákját sem adta le a portán, pedig Béla hosszan utánanézett, még rá is kiáltott, de hasztalan.A

3.emeleten erős nagymamaszag csapta meg az orrát az egyik szobából, és berontott. Az öreglány, aki már egyébként is rosszul látott, pláne rosszul hallott, így szólt:

-Jó napot, kedves fiatalember! Jöjjön, tartson velem, épp rumozgatok és a kedvenc sorozatomat nézem. A címe:José-Rodolpho-Rodrigo-Armando. Ez még csak a 38769.rész,még be tud kapcsolódni. Ma talán már Ricardo megtudja, hogy a gonosz Maria-Esmeralda nem is tőle terhes, hanem José-Feranandotól.

-OK, nyanya, odafekszem melléd. Nem kérsz egy kis trükkös cigit?

-Jöhet, fiam!

Miközben az izgalmas sorozatot nézték és a nagymama már szinte a napfényes Brazíliában képzelte magát a kávéültetvényen, Carlos Daniel oldalán, addig a farkas óvatosan becsúszta kezét a párna alá és kivette a takarékkönyvet. Már éppen indulni készült, amikor meghallotta a folyosón Piroska lépteit. Nem volt mit tenni, gyorsan el kellett tüntetni a nyomokat, így hát felfalta a nagymamát, kegyetlenül kiszakítva őt Carlos

hotel tetejére. Tankját azonban még Pearl Harbornél kilőtték, így a kerozin megállás nélkül folyt belőle, most is, pontosan be a nagymama szobájába, a farkas orra alá, aki erre felébredt, felfordult a gyomra és egészben köpte ki Piroskát és a nagymamát. Meglátta a Terminátornak is beillő vadászt és ijedtében hanyatt-homlok elmenekült, még a takarékkönyvet is otffelejtette.

A nagy izgalomra - és persze, hogy a sikeres antifarkas-akciót megünnepeljék - a nagymama, Piroska és a hős vadász elmentek a Tóthba ünnepelni. Mulatoztak, iszogattak, amíg rájuk nem esteledett és az öreg Tóth ki nem dobta őket. Itt a vége, fuss el véle, még ma is élnének, ha a Tóth bácsi tablettás bora ki nem végezte volna őket.

isaura

Te dadogsz?

A szomszéd ablakában éveig néztem egy könyvet. Most éveig nézek egy képet, amelyen nézem a könyvet. Ez a probléma, a végtelenségig nézhetem ugyanazt, úgy, hogy nem is ugyanazt nézem. Ez a probléma.

Nézzük csak! Megígérem, hogy most, itt együltő helyemben a végére járok a dolognak. Először a könyv. Fogalmam nincs, mi az a könyv, ki írta vagy mi a címe. Csak annyit tudok, hogy káposztalevéllé rongyolódott lapjait egy valaha zöld keménytábla tartja egybe. Egybetartja a sok lapot. Mi

lehet az? Annyira sosem érdekelt, hogy becsöngessem a szomszédba, és megkérdezzem. Nem tettem, mert anélkül is tudtam, mire jó a könyv, a könyv, ez a könyv. Ki lehet támasztani vele az ablakot. Semmivel sem alantasabb feladat ez, mint amikor a gyerekek várat építenek belőle. Másodszor a szomszéd ablakában a nézés. Azért, az nem egészen világos, hogy én voltam a szomszéd ablakában, vagy a könyv? Látni, hogy ez még a könyv problémájához is kapcsolható. A szomszéd ablakában éveig néztem egy könyvet.

Mit keresnek én a szomszéd ablakában, mikor még ahhoz is gyáva voltam, hogy az ajtóig elmenjek, és megkérdezzem, hogy mi az a könyv ott az ablakban. Mi van viszont akkor, ha én is és a könyv is a szomszéd ablakában vagyunk? Akkor ki néz minket így együtt? Kezdem gyanítani, hogy ennek semmi köze a nézéshez. Harmadszor itt vagyok én, aki néz, de most már ez se biztos. Se a könyv (bár, konkrét használatát tekintve egyelőre ő áll a legjobban hármunk közül), se a szomszéd ablaka, se én. Pedig ez csak egy mondat volt.

Legyen akkor ez az első mondat, mármint az előző. Így:

1. Pedig ez csak egy mondat volt.
2/a. Nem akartam én semmi rosszat.
2/b. És mi van a többivel?
Világos, hogy 3. mondat nem létezik. Pedig a negyedikben kénytelen vagyok elismerni, hogy mégis van. Volt. Lesz. Tehát problémás az eleje, a vége, és minden más is. És még nem számoltam az olvasással!

Vizi Balázs

Ufni vagy nem ufni? (már járok beszédgyakorlatra!)

Ajánlás: "Bár te még a vizet sem szereted. Tudtommal, csak teát szoktál inni. No meg szörpöt. Azt is csak azért, hogy ne kelljen vizet inni. A sört is szereted, de a vizet azt nem. Még úszni sem tudsz!! Miért te írod a riportot? Soha nem érezted még, milyen jó egy kis úzás után!!"

Már nem is lenne teljes az életünk, ha nem "építkeznének" Szegeden! Most azonban még az átlagnál is nagyobb a felfordulás. Vízilabdások a

olyat is, amely eredetileg az uszodába szól, gyakorlatilag a Móricz utcai iskola tornatermébe. A tesi tanszék vezetője szerint nem okoz fennakadást az építkezés, hacsak azt nem, hogy nem tudjuk használni a jégcsarnokot, s még nem egyeztek meg véglegesen, mi lesz a tenisz kurzus kiváltója (ha minden jól megy, tekézhétünk korcsolya helyett). A hivatalos átadási időpont: november 30-a. Ma

strandon, kosarasok a Gellértben, kézisek a jégpályán, úzásra jelentkezők egy tornateremben. Brrr!

A diákok morognak, hiányzik az esti úzás. Meg a nappali is. A termálban 450 forint. S akinek nincs ennyi? Az vagy összeszedi minden bátorságát, csintalanságát, fortélyát és megpróbálja megúszni a nemkívánt belépőt, vagy nem úszik. Végső megoldás, ha fel tudott venni olyan úzás kurzust, amely a termálban van. Hiszen vehetett fel még

még elnézve a szétszedett csarnokot, ez elég valószínűtlennek tűnik. Mindenesetre komor tekintetű szigorú bácsik őrzik a jövő uszodáját.

Konklúzió: "A víz veszélyes folyadék. Városokat pusztít, hegyeket hord el, hajókat fogad magábamaradjunk a békésebb konyaknál."

Szilágyi Szilvia

A sportról általában - egy évvel az olimpia után

A sport már a kezdetektől az emberek életének fontos része, hiszen kortól, nemtől, társadalmi helyzetétől függetlenül űzik. Ennek bizonyítékai többek között azok a norvégiai sziklarajzok is, amelyek arról tanúskodnak, hogy már a kőkorszakban is séltek. Az ókorban az egyiptomi gyerekek szalmával vagy búzaszemekkel kitömött bőrlabdával, fából és elefántcsontból készült játékokkal játszottak. Szerettek birkózni és karddal vívni. Az ókorhoz köthetőek a maratoni futás kezdetei is: az első "maratoni futó" egy görög katona volt, aki 42195 métert futott, hogy a perzsák fölötti győzelem hírére tudassa az övével, ám a "célbaérés" után meghalt a kimerültségtől.

A XVI. századi nemesek már játszották a tenisz kezdetleges változatát, valamint a teke is közkedvelt volt a köreikben. A XVIII-XIX. századi Európában szívesen vettek részt az emberek kakasviadalon, medve-kutya viadalon, rókavadászaton és később lóversenyen is. Egy angol kisvárosban, Hambledonban alakult meg az első krikettklub. Játéktérmet nyitottak, ahol nagy népszerűségnek örvendtek a kártyajátékok és a kockázás. Ebben az időszakban vált felkapott "sportággá" a vívás és a célbalövés. A XIX. századra az ökölvívás iránti fokozott érdeklődés volt a jellemző, olyannyira, hogy a fiatal nemesek bokszolni is

tanultak. 1894-ben rendezték az első autóversenyt Franciaországban.

A világ legkimagaslóbb sporteseményének az Olimpiai Játékokat tekintjük, melyek a modern korban 1896-tól négyévente kerülnek megrendezésre. Ezzel kapcsolatban engedjétek meg, hogy néhány érdekes adatot megismertessek veletek! 1924-ben a párizsi olimpián egyetlen egy magyar olimpiai bajnokot avattak, ő Halassy Gyula volt, aki agyaggalamb-lövészetben nyerte el ezt a tiszteletre méltó címet. 1928-ban Amszterdamban Dr. Mező Ferenc a művészeti verseny olimpiai bajnoka lett. Tavaly Sydneyben 191 sportolónk 25 sportágban vett részt az olimpián. A nemzetek pontversenyét a 13. helyen zártuk, ami egy elég előkelő pozíció. S még ide tartozik az is, hogy tizenegy sportágban nyertek sportolónk érmet vagy érték el kiemelkedő helyezést. 23 új magyar olimpiai bajnokot avattak, akikről Schmitt Pál így nyilatkozott: "Belőlük lehet az élet más területén is erőt, önbizalmat és hitet meríteni." A Sport 2000 című kiadványban találtam egy nagyon frappáns megállapítást, értékelést arról, hogy Csollány Szilveszter hogyan hajtotta végre olimpiai aranyérmes gyakorlatát: "Talán Dugovics Titusz volt az utolsó olyan "sportolónk", aki ennyire magabiztosan lépett a tettek mezejére." - Szilas valóban maradandót alkotott. Nem lehet elfelejteni azt a pillanatot, amikor leugrott a gyűrűről, s az arcára volt írva: nyertem! Végre, annyi

év, annyi ezüst után! Valamint érdemes még az emlékezetünkbe vésni azt is, amikor Csollány gyakorlata után megmutatták a nagy rivális görög Tambakosz arcát - minden rá volt írva! A tavalyi olimpiáról számtalan ilyen fantasztikus mozzanatot ki lehetne még emelni. Rengeteg sportoló nyújtott maradandó élményt nekünk. Most pedig a merengés után nincs más hátra, mint aludni pár százat, várni a következő olimpiát, addig is - nekünk nézőknek - szurkolni, a versenyzőknek pedig az olimpia jelmondatára gondolni és azért keményen dolgozni: "Gyorsabban, magasabban, erősebben!" (Itt szeretném a lelkes szurkolók figyelmét felhívni arra, hogy a női birkózás bemutató sportágként szerepel majd a 2004-es athéni olimpia menüjében.) Bízom benne, hogy néhány, eddig a sporttal kapcsolatban passzív fiú és lány figyelmét sikerült ez iránt a tevékenység iránt felhívnom. A lányoknak azt üzenem, hogy járjanak esténként a zenés tornára, mert jót tesz mind a testnek, mind a léleknek! "Gyorsabban, magasabban, erősebben!"

Vajgely Margó

Félmunka

- Nem szabad elfutnunk az elején. Ez a lényeg, oké? Jók vagyunk, simán meglesz. Kétségek nélkül, magabiztosan akartam mondani. Rutinosan. Lazán. Nyugodtan. Majdnem sikerült is. Csak a végén fulladt el a hangom. A francba, alig melegítettünk be. Épphogy átöltöztünk, s már be is kellett állni a rajtzónába. Az egynegyvenalattiakhoz. Ez már nem rossz társaság. Petin látszik azért a feszültség. Megtörli a szemüvegét, lazít. Még két perc. Persze hogy lefutjuk, tavaly is sikerült. Most a szél se fúj, akár öt percet is javíthatunk. Csak a cipóm kibírja. Tegnap ragasztottam össze, meg lemostam, és még cipőfűzőt is cseréltem. Ünnepre készülünk, vagy mi.
- Menni fog?
- Jóhogy! Kezdhethénk már. Tíz perce toporgunk egy helyben. Kezdek ideges lenni. Ez a várakozás a legrosszabb. Mindegy, lássuk mégegyszer a taktikát.
- Akkor az első hetet lazán futjuk. Beállunk egy

tempóra, jó? A közepén meg rápihenünk egy kicsit. Aztán a hajrát megnyomjuk, ha még bírjuk. Persze megbeszéltük ezt már százszor. De valamit mondani kellett. Még fél perc. Aztán... Hősök tere. Nem hinném, hogy jelképes a dolog, hogy épp erre futunk, legalábbis nekünk nem. A mellettünk kocogó hetven körüli öregúrnak inkább. Még megy a duma, a tekintetek nyíltak, az arcok mosolygósak. Mi is bámélszkodunk, találgatjuk a megfelelő iramot, előzgetünk a tömegben. Andrassy út, a nézők buzdítanak, tapsolnak, mi is nekik, még minden szép és könnyed. Jó lesz ez a tempó? Jó, mondja tesóm. Még együtt a mezőny. Kicsit furcsa ez az otthoni magányos futások után, de jobb így, hogy húzzuk egymást a bratyesszal.

A Lánchídon megelőzziuk Kokót.

Peti jobbról, én balról. Kokó, figyelj, megy a bal!...Darnyit csak később veszem észre. Hát, ennyi.

Megelőztem két olimpiai bajnokot. Tavaly Martineket csak a célban értem utol. Asszem javulok. Az első frissítés. Buda, rakpart. A vádlim mint a kő, olyan. Minden lépésnél belenyilall a fájdalom. Többet kellett volna melegíteni. Majdhogynem a vonatról estünk be a rajthoz. Nem érdekel, lesz, ami lesz, majd elmúlik. Nehogymá' leálljak. Mint nyáron. Nyögvenyelős felkészülés volt. Kétszer kellett jó messziről hazagyalogolnom, mert futni már nem bírtam. Feladtam. Nulla voltam. Lehet, hogy az edzésterv nem volt megfelelő. Amikor ráértem, akkor edzettem, hát ilyen bonyolult volt. Hajnali ötkor, este kilenckor. Nem éppen profi. És mindig ugyanarra, be a víztoronyig, egy pár kör a Vasútparkban, aztán benn a KTE pályán, és haza. Rohadtul untam már. Most meg itt van ez a szép panoráma a hidakkal, a Várral, és nekem meg fáj a lábam. Balczó. A mítosz. Ő így nyert Mexikóban és Münchenben is. Fáj a vádlija, de észre sem vette. Nem volt rá ideje. És ebben semmi különös nincs, mondta. Hisz verekedés közben sem fájnak a pofonok. Csak utána. - Na jó. Akkor zavarjuk le gyorsan a bunyót. A felénél vagyunk. Kokó sehol. Peti még bírja. Én is, talán mehetnék gyorsabban is. De vidámkodni már nincs kedvünk, számoljuk a métereket, és lassan kezdek fásult lenni. Fel kéne pörögni, mármint agyilag. Valamire gondolni kell, hogy ne csak bámuljam az előttem lihegő negyvenes családapát. Pizskosszürke póló ugrál le-föl monoton. "Akik élnek, azok délnek

be. Túl erős volt a középső szakasz. Az utolsó két kilométer maga a csoda. Semmi fáradtság, mint tavaly. Szinte sprintelek. Én vagyok Sprinter. A célegyenesben sok a néző, ott vannak anyuék is. Integetnek. Grimaszolok egy mosolyt, előzők még egy párat, és kész. Egyharmincnyolcnyolcnyolc. Nem rossz. De járni alig bírok. Húgom jön támogatni. Végre Peti is beesik. Hátbaveregetjük egymást. Nem bántad meg, ugye? Dehogy, nagyon jó volt. Jövőre ismét, persze. Egyharminc a cél. Hazafelé a buszon. Jóleső érzés van bennem, mondanom se kell. Sokat dolgoztam ezért. De megérte,

mennek..." A hosszútávfutó magányossága. Szórakoztatnod kell saját magad, különben szétesik a mozgásod, és leállsz..."...akik haldokolnak, északnak..." Figyelemelterelő gondolatokat próbálok előcincálni agyam zezugaiból. A világ túlnépesedésének problémáját későbbre halasztom. Inkább azt próbálok meg összeszámolni, hányszor láttam a magyar labdarúgó-válogatottat gólt kapni tizenkét éves korom óta. Hatvanvalamennyinél fölodom. Vajon milyen az időnk? Elég jól megyünk most, kilométerenként előzünk vagy ötvenet. Újra Pesten. A Parlamentnél az jut eszembe, hogy a futás a létező legunalmasabb sport. Loholni, látszólag cél nélkül (labda sehol). Őrültség. "A futás számomra nem öröm, hanem gyötrelem. Minden emelkedőn kicsit meghalok egyszer." Balczónak mindenben igaza van. De jó lenne vele beszélgetni. Néha én is gyűlölök futni. Ezt kell legyűrni, ezt az utálatot. Harmónia kell, rossz érzésekkel nem megy az egész. El kell érni valamilyen lelki nyugalmat. Utána beleszeretsz a futásba. Hogy még bírod, még mindig bírod. És már nem tartod unalmasnak.

A hajrá. Meghúzzuk, nem? Peti kicsit elfáradt. Mondja, menjek előre. Dehogy hagylak itt. Húzzunk bele, gyorsabban túl leszünk rajta. Na jó, akkor tartsuk a tempót. Már csak három! Közben Kokó visszaelőz, sebaj. Lassulunk. Tesóm biztatom, de már teljesen kész. Szinte elzavar maga mellől. Belehúzó. Kár, hogy nem egyszerre érünk

főleg a vége. Lazán, könnyedén söpörtem a célig. Kezdek elégedett lenni. Az idő is jó lett... - MI? Félmartonin voltál? Miért nem futottad le az egészet? Pityukám, ez gyér teljesítmény... Félmunka. Szerencsére vannak olyan barátai is az embernek, akik állandóan piszkálják, és nem hagyják, hogy megelégedjen egy félmunkával. Mert ahogy így belegondolok, ez tényleg gyér. Semmi extra. Csak 21 kilométer. Jövőre jöhet a maraton.

Hraskó István

Álom, ébredés, szétázott nápolyi... - naplóféleség a női kosárlabda Európa-bajnokságról -

Szept. 14.: Magyarország-Oroszország 65-61
Kezdes a világ egyik legjobb csapata ellen. Péntek este egy kecskeméti kocsmában, 6 fős baráti társasággal. Megcsináljuk a hangulatot, úgyhogy lassan a többi vendég is kénytelen a TV-re koncentrálni. Mikor 60-61-nél Ujvári Nyuszi szór egy triplát, szinte felrobbantjuk a sörözőt. Ezt a győzelmet előre megéreztem. Meg is mondtam még csütörtök este Ábrahám Mártnak, aki "hivatalból" a kollégium egyik legnagyobb kosárlabda-szaktekintélye, hogy elkapjuk az oroszokat. Mit mondjak, nemigen akart hinni

nekem... (A tippversenyünkben 1-0 ide.) A meccs után a kocsmá előtt összeállunk a szokásos fogadalomtételre, egymáson a 12 tenyér. A kérdésem rátgéber: "Ki nyeri az Európa-bajnokságot?" Egyszerre üvöltjük hatan: "Magyarok!" S mikor a pécsi szurkolóktól kölcsönvett "Ma-gyar-or-szág, k... jók vagyunk!" éneklése közben ügetünk haza az éjszakában, valaki csendhaborításról beszél. Ugyan már...

Szept. 15.: Magyarország-Szlovákia 61-56
Szombat délután SPORT1 után kutatunk az esőben egy

haverommal, de mindenütt az MTK-Dunaferri meccset nézik. Hát persze, "Béla" és "Tóki" párharca valóban kihagyhatatlan! Azon viszont érdemes elgondolkodni, hogy a közszolgálati televízió miért nem vesz tudomást sem egy olyan kiemelt szintű sporteseményről, ahol a magyar válogatott is szerepel... Marad tehát az otthon és a Petőfi Rádió Deák Horváth Péterrel. Azzal a Deák Horváthtal, aki az újabb bravúros győzelem ellenére is végig szidja a lányokat. Kedvem lenne hozzá vágni a papucsomat, de ezt inkább hagyjuk. Ez a riporter már évek óta nagyon idegesít, mert úgy közvetít, hogy NBA-szintet vár el a női kosarasoktól, másrészt észrevehetően a GYSEV-nek szurkol a PVSK ellen, borzasztóan egyoldalúan kommentálja ezeket a meccseket, abszolút nem törekszik a pártatlanságra. (Én is nagyon elfogult vagyok a Pécs-Sopron kérdésben, az igaz, viszont nem közvetíték...) Megértem, hogy Deák Horváth számára még mindig Balogh "Bubu" a kosárkirálynő, és elképzeltetőnek tartom, hogy nem szimpatizál Rátgéber Lászlóval, aki egy személyben edzője a PVSK-nak és a válogatottnak, ettől viszont még kiállhatna egy kicsit jobban nemzeti csapat mellett. (Azaz szurkoljon, vagy kussoljon!) Az újabb siker után már tényleg hiszek abban, hogy megnyerhetjük az EB-t. És nem azért, mert olyan erősnek tartom a magyar válogatottat. Egyszerűen bízom Rátgéberben. Pécssett Istennek tartják. Nekem az egyik olyan ember, akire igazán felnézek. Mondhatom úgy is, hogy az egyik példaképem. Kicsit örült (képes

Már csak 1 méterre állunk a TV-től, amikor a több, mint 10 éve Pécsen légióskodó Vilutyte bevág egy hármast. (Imádlak, Jolka, de ezt azért talán mégsem kellett volna...) Iványi Dalma ziccereket hibáz, végül megint kikapunk. Úristen, lehet, hogy végül be sem jutunk a legjobb nyolcba? (Nyíri Zoli szerint ekkor Rátgéber felhúzza magát az első villanyoszlopra.) Szerencsére az utcán összefutok a Szegedre látogató Kisnádasi Gabóval, a 9-es szoba és a kollégium elmúlt három évének hangulatfelelőseivel, és aki velem beszélget, annak nem lehet rossz kedve...
Szept. 19.: Magyarország-Görögország 74-63
Szerda délután óra után és helyett a Petőfi Sándor sugárúton a kistrádiómat szorongatva ülök egy padon. (Bölcsészkar satöbbi, micsoda perspektíva...) Deák Horváth az agyamra megy, nagy kedvem lenne őt úgymond "felkeresni" (a kifejezés Ábrahám Mártitól ered, az érzelmi töltöttségét el tudjátok talán képzelni...). Egyébként hadd sírjon csak Deák Horváth szája, Csák Magdi bevág 26 pontot, nyerünk (ugye mondtam, Szityó?) és továbbjutunk. Bent vagyunk Európa legjobb 8 válogatottja között! Este hatalmas számolgatás, csak ne a franciákkal játszunk, mert ők verhetetlenek, minden poszton világklasszis játékosokkal rendelkeznek. Szerintem minden csapatot képesek vagyunk 60 pontra "levédekezni" - kivéve a gallokat. Végül kiderül, hogy a negyedöntőben a spanyolok következnek, és ennek kimondottan örülök.

lemenni fekvőtámaszba meccs közben, hogy úgy magyarázzon, szünetben a zakóján ugrálva toporzékol az öltözőben stb.), de - és nem csak az én véleményem szerint - a legkiválóbb pedagógus, pszichológus és kosárstratégus. Én személy szerint tőle tanultam a "szezon közbeni alapozás" technikáját, valamint a "mesterséges hullámvölgy" létrehozását, melyek az élet bármely területén alkalmazhatóak. És ugyancsak nagyra tartom fanatizmusát, lelkesedését, mindenképp feletti győzni akarását, s azt, ahogyan ragaszkodik a csapataihoz. Most is abban bízom, hogy a kis zseni meglepi egész Európát, s valami olyat talál ki, amivel mindenkét végigverünk.

Szept. 16.: Csehország-Magyarország 57-55
Vasárnap délután a 9-es szobában, ismét csak a Petőfi, és megint az az átkozott Deák Horváth Péter. Örült küzdelem, kikapunk hosszabbítás után, hiába szurkolok teljes hangerővel (kicsit kikészítve ezzel szegény Holler Attila barátomat). Nagyon magányosnak tudom magam érezni az ilyen kudarcok után, de most talán még jobban szeretem a lányokat, mint a győzelmeket követően.

Szept. 18.: Litvánia-Magyarország 65-62
Borongós kedd délután, négyen nézzük a Vízműben a meccset. Szuper jó kezdés, ezeket széjjelverjük... Majd jön a hullámvölgy, ami túl hosszú, s ezúttal sajnos nem is mesterséges. Elhúznak a litvánok, de a végén az egész pályás letámadásnak köszönhetően feljövünk 1 pontra.

Rátgéber László

Szept. 21.: Spanyolország-Magyarország 71-60
Péntek délelőtt Nyíri Zolival megalakítjuk a 9-es szoba legújabb öntevékeny csoportját, a "Vak vezet világtalant" informatikai akciócsoportot. Ennek jegyében "tanítjuk" egymásnak az internetezés mesterfogásait - még szerencse, hogy rajtunk kívül senki sincs a 2-es gépteremben. A PVSK honlapján végigböngészem a magyar válogatott statisztikáját. Átlagban 63 pontot dobunk és 60-at kapunk, de sajnos

mindenkinek rossz a dobószázaléka. Sebaj, "szétvédekezzük" a hispánokat! Írunk egy gyors e-mailt Rátgébernek: "Küzdjete, mint a partizánok a nácik ellen a Fekete Hegyek között!", majd Bicskei Robival a büfében konstatáljuk, hogy hatalmas dolog lenne bejutni Európa legjobb négy csapata közé. A meccset a Vízműben nézzük. Ábrahám Mártival összefutunk az utcán, de nem jön velünk, mert tart attól, hogy kikapunk (1-1 a tippversenyünk vége, sajnos.) A 9-es szoba négyesfogathoz (Holler-Nyíri-Pintér-Tasnádi) Kovács Attila csatlakozik a Vízműben. Egy pillanatig sincs esélyünk. Túl vagyok már néhány kosármeccsen, de olyat még soha sem láttam, hogy egy csapat 29-ből 29 büntetőt bedob. A spanyoloknak minden sikerül, nekünk semmi. Kovács Attila elégedetlenkedik, de persze hamar megtalálja a felelőst: "A Rátgéber nem ismeri a nyugat-európai csapatokat, csak a keletiek ellen tud játszani!" Már annyira le vagyok törve, hogy többet nézem az asztalt, mint a képernyőt. Attilával sincs erőm vitatkozni, így ezúton üzenem neki, hogy Rátgéber már az 1992-es olimpiára készülő jugoszláv női válogatott másodedzője volt, az 1997-es Európa-bajnokságon a magyar csapat másodedzője, majd 1998-tól szövetségi kapitánya: ezalatt egy világbajnokságon és két EB-selejtező sorozatban vezette a nemzeti csapatot (a mostani selejtezőben legyőztük pl. az olaszokat is, ami eléggé Nyugat-Európa...). Emellett a PVSK-val zsinórban 5 éve szerepel a nyugat-európai

szárccsapatok által uralt EuroLigában, s idén 3. helyezést ért el a Pécs a legrangosabb európai kupasorozatban. Európai élcscapatok hívják edzőnek (női és férfi vonalon egyaránt). Szóval, ha ő nem ismeri ez európai (és a nyugat-európai) kosárlabdát, akkor senki Magyarországon. Na mindegy, végül is simán kikapunk a spanyoloktól, Attila az utolsó negyedre már nem is marad - s fájdalom, de ebben talán igaza van...

Szept. 22.: Jugoszlávia-Magyarország 78-58
Szombaton fél egykor kelek (jól van na...), a csapat már fél órája játszik - szörnyű rosszul. Teljesen szétetek ők is, én is, Deák Horváth meg mindig is szét volt esve. (Pár éve egy focimeccs közvetítése helyett arról értekezett, hogy szétázott a nápolyija, és nem fogja tudni megenni. OK, Petya!) Elúszott a VB-szereplés, letargia@kecskemet.hu.

Szept. 23.: Magyarország-Szlovákia 79-68
Vasárnap reggel újfent megverjük a szlovákokat, Csák Magdi 29 pontot szór, és Deák Horváth is jön végre haza. 7. helyezés, a kezdés után csalódás, de a realitásoknak pontosan megfelelő pozíció. Most sajnos Rátgéber sem tudott csodát tenni, 6 bevethető emberrel, igazi centerek nélkül ennyire voltunk képesek. Én mindenesetre szegényebb lettem egy álommal, de töretlenül bízok ebben a válogatottban. Folytassa, Mester és folytassátok, lányok!

Pintér Lajos

Erasmus

Sokan kérdezik: Na milyen volt? Erre diplomatikusan azt szoktam válaszolni, hogy kalandos. Erre mindenki egy kicsit elképed, hiszen a többség szemében az Erasmus ösztöndíj valami olyan, amiben csak kiváltságosak részesülhetnek.

A következő kérdés az szokott lenni, hogy: - Hol is voltál? Mikor bevallom szerényen, hogy Rómában, akkor a kérdező szeme elkerekedik, és gondolatban lepergeti maga előtt a Római vakáció című film képsorait...

A helyzet persze korántsem olyan, mint a filmben. Nagyon meg kell dolgozni azért, hogy az ember kijuthasson és azért is, hogy hazajöhessen. A vízumszerzés, biztosításkötés, kiutazás után egyéb nehézségek után kijutottam Rómába, a világ egyik legszebb városába. A hely nagyon lenyűgöző, de mégsem tudta feledtetni velem azt a tényt, hogy csak egy hónapra van szálláson, és nekem négy hónapra szól az ösztöndíjam. Az egyetemen nagyon kedvesek voltak, és a helyi tanszéki koordinátor segítségével sikerült is órákat felvennem. Az órák körülbelül ugyanúgy folynak, mint itthon. Ugyanúgy be kell járni. A különbség talán annyi, hogy ők években számolnak

félévek helyett, és ötös helyett náluk harmincas a legjobb jegy, egy héten egy tárgyból hat óra van, és nem csak kettő, mint nálunk. A könyvtárak felszereltsége is lenyűgöző, és ami igazán érdekes volt számomra, hogy az egyetemen működött egy könyvesbolt, ahol mindenféle tantárgyhoz szükséges összes könyvet meg lehetett vásárolni. A másik meghatározó élmény az ösztöndíj időtartama alatt a Magyar Akadémia volt. Rómában működik egy magyar kultúrintézet, ahol konferenciákat, előadásokat, nyelvtanfolyamokat, filmvetítéseket szerveznek olaszoknak és kint élő magyaroknak egyaránt. Itt nagyon sok érdekes embert ismertem meg. Tartott előadást Glatz Ferenc, kiállított Gulyás Gyula. Makovecz Imre kiállításanyagát is megcsodálhattuk az egyetem aulájában. Sőt az egyetemen szervezett Mittel-Europa konferencián olyan jeles személyiségek is képviseltek minket, mint Esterházy Péter és Giorgio Pressburger. Március 15-én Martonyi János tartotta a beszédet Türr István szobránál. Sok olyan programon vehettem részt, és sok olyan emberrel találkozhattam, akikkel különben nem. Külföldön az ember valahogy mindig büszkébb arra,

hogyan magyar. Kulturális szempontból is jelentős hatással volt rám a város. Szakdolgozatomat művészettörténeti témából írom, így még nagyobb hatással volt rám a város légköre. Nem okozott problémát a műemlékek között sétálni. A Colosseumnál megállva rögtön eszembe jutott a Gladiátor című film. Szinte magam elé tudtam képzelni az oroszlánokat is, amint éppen a főhőst

készültek felfalni, de a fenevadak helyett csak fényképezőgépes japán turistákkal találkoztam. Összességében véve, a fent említett kérdésre még mindig csak azt mondhatom, hogy: - Milyen volt? Hát kalandos.

Kis-Benedek Krisztina

Ingyenes oktatás!

Mindenki annyi diplomát szerez, amennyit csak akar, illetve amennyit bír a pénztárcája, hiszen bár az első diploma megszerzése ingyenes, utána azonban már fizetni kell. Nem is keveset. A szerencsésebbek 80 ezer forinttal megúszhatják félévente, míg mások akár 130 ezer forintot fizethetnek. A szegedi egyetemen sok hallgatót érint az a rendelet, miszerint az állam csak 10 félévet finanszíroz, így aki ezt túllépi, mélyen belenyúlhat a zsebébe. Ez, persze, azokat érinti a legérzékenyebben, akik több szakon tanulnak egyszerre éveltolással. Aki később vette fel a második szakját, az ötödik év lejártá után már költségtérítéses képzésben részesül. Az állami finanszírozású képzésre jelentkező hallgatók többsége minderről, persze, a felvételikor még nem tudott. Persze ez sem a Tanulmányi Osztályt, sem az Oktatási Minisztériumot nem érdekli. A témáról mindenképp beszélni kell, hiszen diákok és szülők százait érinti a kérdés. Senki nem tud közömbös maradni, ha például lévén két év a két szakja között akár 320 ezer forintot kell kidobnia az ablakon. (Ér

ennyit ma egy BÖLCSESZ diploma???) Jogos a felháborodás? Azt hiszem, hogy igen mivel, az aki a felvételi papíron arra a kérdésre, hogy költségtérítéses, vagy államilag finanszírozott, képzésre kíván-e járni, az utóbbi mellé tette az x-et, az most joggal mondhatja azt, hogy: állj nem erről volt szó. Valójában még a tanulmányi osztály sincs tisztában az adott helyzettel és a probléma megoldásával még kevésbé. A hallgatók többsége tanácstalanul hagyja el a TO-t, mert semmilyen használható információt nem kap. Vagy éppen ellenkezőleg: ahány dolgozó, annyi válasz. A sok adatból és tanácsból nehéz eldönteni, hogy mi az igaz, és mi nem. A problémára nem tudom van-e igazán jó megoldás. Egy biztos: jobb, ha elkezdted gyűjteni az ezreket, hogy mire te is belekerülsz ebbe a helyzetbe, ne érjen meglepetés. Ha ez nem menne, hát akkor még mindig ott van a nagy lehetőség, a fény az éjszakában: a Diákhitel!

Szalai Anikó

Tanulás nélkül

Egy kollégiumi szobában a szeptember eleje a beköltözésekkel telik. Egymás után érkeznek a régi és új lakók a szobába: az első, a második, a harmadik... egészen a nyolcadikig. Telnek-múlnak a napok és a társaságba kezdenek beilleszkedni az elsősök. Mindenki belakta a maga szekrényét, kezd otthonosan mozogni a szobában és a kollégiumban, és megnő az egy négyzetméterre eső poénok száma is. Ekkor robban a bomba, ugyanis egy nap megérkezik a kilencedik lakó. (Az ugye adott, hogy egy szobában nyolc ágy van.) Mi a teendő? Eleinte mindenki hallgat, a másiktól várja a megoldást. Később aztán, mikor a felsőbb évesek együtt maradnak, kisütik, hogy az elsősök közül kell mennie valakinek. A döntést rájuk bízják. Három elsős van (volt) a

szobában. Nevezzük őket A-nak, B-nek és C-nek. A és B a sorshúzás mellett döntenek, mert szerintük az talán a legigazságosabb. C azonban azt szeretné, hogy a felsőbb évesek szavazzanak a távozó személyéről. Ez a variáció valósul meg. A végeredmény szerint C-nek kell mennie. C nem jól viseli a döntést, de végül átköltözik egy másik szobába a kollégiumon belül. Azt talán mindenki el tudja képzelni, hogy hogyan esett ez C-nek. Mert bár még csak másfél hete laktak együtt, de azért mégis együtt laktak. Jól összebarátkoztak, ráadásul olyan szobatársai is voltak, akik az egész egyetem alatt ellátták volna jegyzetekkel. Persze így is el fogják, de ez már nem az igazi. Ez a helyzet azonban nem csak C,

hanem az egész szoba életét befolyásolta. A másik két elsősét is, akik nem tudták, hogy örüljenek, vagy ne. A felsőbb éveseknek pedig - kis túlzással - a lelkiismeretükkel kellett elszámolniuk. Talán az összes szereplő viselkedését meg lehet érteni.

A történetnek tanulsága az újság hasábjain azonban nincs, ahogy vége sincs. Mert a kiszavazott elsős új szobája elég zárt társaság és nagyon nem fogadták be az új lakót. A helyzet tehát még változni fog...

-hn-

(C azóta egy harmadik szobába került, ahol jól érzi magát. - A szerk.)

"Néz balra"

Amikor elmeséltem néhány barátnőmnek, miről fogok írni, nagy erővel próbáltak lebeszélni róla. Nem sikerült.

2000. szeptember 6.
Kissé bizonytalanul nyitottam be a női mosdó ajtaján. A 23-as szoba "felemelő" látványa után tudtam, nem számíthatok sok jóra. Mégis alaposan meglepett, amit odabenn találtam. Első pillantásra átlagos női WC. Némi tétovázás után kiválasztottam a megfelelőnek tűnő helyet. Gyanútlanul becsuktam az ajtót, aminek belső oldalán érdekes felszólítást találtam: néz balra! Csak így, egy zével. Hát jó, balra nézek. A "néz balra" szerzője egy önkényuralmi jelképet pingált a falra, nevezetesen egy horogkeresztet. Első reakcióm (a megdöbbenés után,

természetesen) az volt, hogy hozok egy radírt és eltüntettem, aztán jobb(?) ötletem támadt. Otthagynom és megnézem, eszébe jut-e valakinek (rajtam kívül) letörölni.

Ettől kezdve rendszeresen ellenőriztem, megvan-e még a "bájos" rajzocska. Megvolt. Megvolt októberben, novemberben és júniusban is. Senki sem vette a fáradságot, hogy eltüntessen egy jelképet, amely olyan ideológiát jelképezett, ami miatt emberek milliói haltak meg! A harmadik emelet lakóit nem igazán zavarta, hogy egy horogkereszt tövében végzik kisebb-nagyobb dolgaikat. Vagy csak nem volt radírjuk... Végül a nyári festésnek köszönhetően múlt ki a "nagy mű". Csak a felirat maradt: néz balra.

Sulyok Izabella

Október 11-én, este 10-től

fergeteges partit

szerveznek a Tahó Arcosai, azaz Frankie és Zénó!

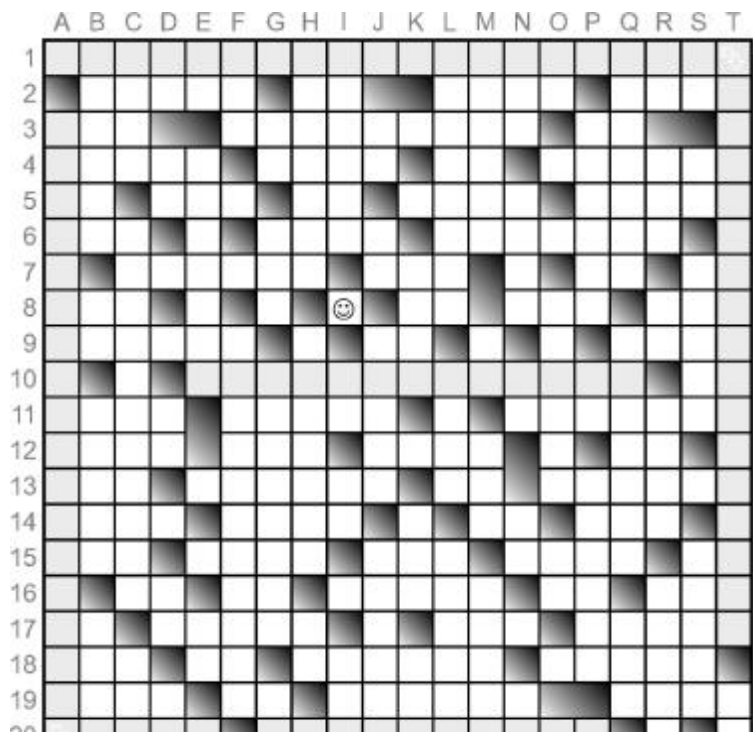
(Ezt hívják magyarul kollégiumi bulinak.) Helye: játékkerem. A buli alatt a büfé nyitva tart!

Október 18-21. között

kollégiumi kirándulást szervezünk a Felvidékre és Krakkóba.

Költségek: 11000Ft+költőpénz.

Jelentkezettek sürgősen Kovács Attila kollégiumi tanárnál!

Vízszintes

A1: A megfejtés második része; **A3:** Takar; **A4:** Mostanáig; **A5:** Szintén ne; **A6:** Az SZTE egyik kara; **A7:** Jód; **A8:** Vízlelőhely; **A9:** Aeneas felesége; **A10:** Urán; **A11:** Hátságállat körme; **A12:** Járomot; **A13:** Orosz folyó; **A14:** Kardszárnyú delfin; **A15:** Kínai filozófiai ág; **A16:** A távolság jele a fizikában; **A17:** Hazafele! **A18:** Becézett női név; **A19:** Hibázik; **B2:** Faragatlan; **C7:** Átkarolom; **C16:** Téli sporteszköz; **D5:** Iratkapocs; **D17:** Foggal örölvé; **E10:** A megfejtés negyedik, befejező része; **E13:** Akárcsak; **E15:** Jól öltözött; **E18:** Személyes névmás; **F3:** Vatikán nevezetes fellegvára; **F11:** Ógörög ábécé utolsó betűje; **F12:** Francia bor; **F14:** SOTE betűi keverve; **F16:** Duplán Zola-regény címe; **F19:** A sűrűség jele; **G4:**

Nemesgáz; **G6:** Labdát a csatárhoz passzol; **G20:** A megfejtés harmadik része; **H2:** Idegen tagadás; **H5:** Néma Adél; **H18:** Bizonytalanság; **I16:** Holttest; **I19:** Zuhanók; **J7:** Alacsony koncentrációjú; **J9:** Korrövidítés; **J12:** Dionüszosz kecskelábú kíséreinek római elnevezése; **J15:** Hátsó végtag; **K5:** Nagytestű baglyok; **K8:** Kettős betű; **L2:** Orosz férfinév; **L4:** Cipésszerszám; **L6:** Szundítottak; **L13:** Fejlődik; **L17:** Út; **M14:** Nemzetközi mértékrendszer; **N8:** "...longa, vita brevis"; **N11:** XIX. századi amerikai író, a Bagolyfolyó szerzője (Pierce); **N15:** Gabonanövény; **O4:** Ismert olasz kifejezés, jelentése: "előre!"; **O13:** Fordítás; **O16:** Részvénytársaság; **O18:** Méltóságában megsértő; **P3:** Véd; **P5:** Valaminél lentebb; **P7:** Csont latinul; **P14:** Vonat útja; **P17:** Nemesfém; **Q2:** ...ditu, Luke Skywalker kisebbik robotja; **Q9:** Mentés számítógépen; **Q12:** Rézpenz az ókori Rómában; **Q19:** Cövek; **R8:** Kardozik; **R16:** Ipari növény; **S7:** Holland autójel; **S10:** Kutrica; **S15:** Török autójel;

Függőleges

A3: A megfejtés első része; **B1:** Kezdet; **B8:** Megszólítás; **B11:** Ógörög piactér; **B17:** Görög verseny; **C1:** Cipeld; **C6:** Cirkuszi mutatványos; **C18:** Fogágy; **D1:** A nap vége! **D4:** Dátumrag; **D11:** Asztácium; **D16:** Sorokat ró; **D19:** Duplán magyar város; **E1:** Kavics; **E4:** A Dunántúli-középhegység

része; **E17:** Keresztül; **F1:** Orosz folyó; **F9:** Ukrajna tengere; **G1:** Nitrogén; **G3:** Nomen nescio; **G6:** Női név; **G10:** Fehérjék alkotója; **G19:** Briós része!; **H1:** Hagyom; **H9:** Húsipari dolgozó névelővel; **H17:** Orosz gépkarabély; **I1:** Szent Ignác szülőhelye; **I10:** ...-móg (zsörtölődik); **I13:** Üres has; **I18:** A kés legfontosabb része; **J3:** Angol határozatlan névelő; **J6:** Néma düh!; **J9:** Pipagyűjteményéről nevezetes magyar település; **J15:** Találtam; **K7:** ...ház (pályaudvar régiesen); **K14:** Testrés; **K18:** SEN; **L1:** Elfogad; **L10:** Érdektelenné válik iránta; **L15:** Márványba ír; **M1:** Lebuktat; **M9:** Igekötő; **M12:** Házas; **M15:** Eltesz láb alól; **N1:** Félig kever!; **N5:** Gyógykezelés; **N10:** Német igen; **N14:** Európai nép; **N19:** Karády Katalin; **O1:** Ezüst; **O8:** Növeli a tétet; **O15:** Francia arany; **P3:** Elővigyázatos; **P10:** Páratlan láb!; **P13:** Konyhai bútor; **Q1:** Telly ... színész (Kojak); **Q9:** Az alvilág egyiptomi ura, gyógyító isten; **Q17:** Ollós állat; **R1:** Bróm; **R4:** Részeshatározó ragja; **R8:** Módhatározó rag; **R11:** Lopakodik; **R16:** Vándorló halfaj; **S1:** Részben hat!; **S4:** Azonos betűk; **S7:** Színvonalas; **S15:** Férfi ének hangszín; **T19:** Kócos egynemű betűi;

Megfejtés: egy Shakespeare-idézet

Készítette: Nyári I Gábor

A helyes megfejtéseket a **magasföldszinten elhelyezett gyűjtőládába** kérjük bedobni október **16-án éjfélig**. A helyes megfejtők között 1 db kétszemélyes belépőt sorsolunk ki a Szentivánéji álom c. darabra, amit Alföldi Róbert rendezésében hamarosan műsorra tűz a Szegedi Nemzeti Színház.

Móra Nyúz - a Móra Ferenc Kollégium lapja. Megjelenik havonta, 120 példányban, ingyenes terjesztéssel.

Szerkesztette: Pintér Lajos - **Tördelte:** VERNYIK ZÉNÓ, PAP DÁNIEL tördelőszerkesztő hivatalos helyettese

Képszerkesztő: VERNYIK ZÉNÓ - **Korrektor:** Esztergályos Dóra

Szerzők: Bencze Mariann, Bereczki Zsolt, Bokros Judith, Czeglédi Ádám, Dávid Péter, Erdélyi Ágnes, Fülöp Annamária, Gaál Anna, Hadik Márta, Hegyi Áron, Horváth Nándor, Hráskó István, Illés András, Kajcsa Szilárd, Kis-Benedek Krisztina, Lutz Gábor, Mangó Zoltán, Nyári I Gábor, Oláh Krisztina, Olesnyovics Veronika, Parti Tamás, Pintér Lajos, Sulyok Izabella, Szalai Anikó, Szalai Zsolt, Szalánczy Dorka, Szegedi Krisztián, Szilágyi Szilvia, Vajgely Margó, Verbói Barbara, VERNYIK ZÉNÓ, VIZI BALÁZS és WÉBER BALÁZS.

Külön szerkesztői köszönet: Bácskai Zoltánnak, Jastrapsky Valériának, valamint Pap Dánielnek!

Lapunk megjelenését támogatta: a Pro Renovanda Culturae Hungariae Alapítvány és az SZTE EHÖK Kulturális Bizottsága.

